

**ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ (ΜΑΚΗΣ)
Γ. ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Γ' ΕΚΔΟΣΗ - ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ

**ΔΥΣΛΕΞΙΑ,
ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ,
ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ,
ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ**

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Η ΑΘΗΝΑ»
Α' ΕΚΔΟΣΗ ΑΘΗΝΑ 2000**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

=====

ΤΟΥ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ (ΜΑΚΗ) Γ. ΚΡΑΣΑΝΑΚΗ
(Επίτιμου Δ/ντη Υπ. Πολιτισμού)

ΔΥΣΛΕΞΙΑ,
ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ,
ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ,
ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	4
Η ΔΥΣΛΕΞΙΑ	4
1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΝΤΟΠΙΖΕΤΑΙ	4
2. ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ	6
3. ΟΙ ΑΝΑΛΗΘΕΙΕΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ	12
4. ΤΑ ΨΕΥΔΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΤΗΝ ΚΑΝΟΥΝ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΑ ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΑ	14
5. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΞΕΠΕΡΑΣΤΗΚΕ	23
6. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΙΟ ΤΕΛΕΙΑ ΚΑΙ Η ΠΙΟ ΕΥΚΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	29
ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ	29
1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ	29
2. ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ	29
3. Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ	30
4. Ο ΞΕΝΟΣ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	32
Η ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ	32
ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ	32
1. Η ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ ΓΛΩΣΣΑ, Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ	32
2. Η ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΠΛΟΤΥΠΙΑ	34
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	35
ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ:	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Η ΔΥΣΛΕΞΙΑ

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΝΤΟΠΙΖΕΤΑΙ

Δυσλεξία (από τη γαλλική λέξη dyslexie και εκείνη από τις αρχαίες ελληνικές λέξεις: δυσ + λέξις > δυσλεξία = η δύσκολη χρήση των λέξεων) λέγεται η δυσκολία στη γραφή - ανάγνωση ενός μαθητή παρά τη φυσιολογική του νοημοσύνη και επίδοση σε άλλα μαθήματα. Η ειδική δυσκολία που παρουσιάζουν πολλά παιδιά κανονικής νοημοσύνης και χωρίς αισθητηριακές διαταραχές κατά τη μετατροπή του προφορικού λόγου σε γραπτό (όταν πάνε να γράψουν τις λέξεις του προφορικού λόγου, τις γράφουν λάθος) ή αντίθετα του γραπτού λόγου σε προφορικό (όταν πάνε να διαβάσουν τις γραπτές λέξεις, τις διαβάζουν λάθος).

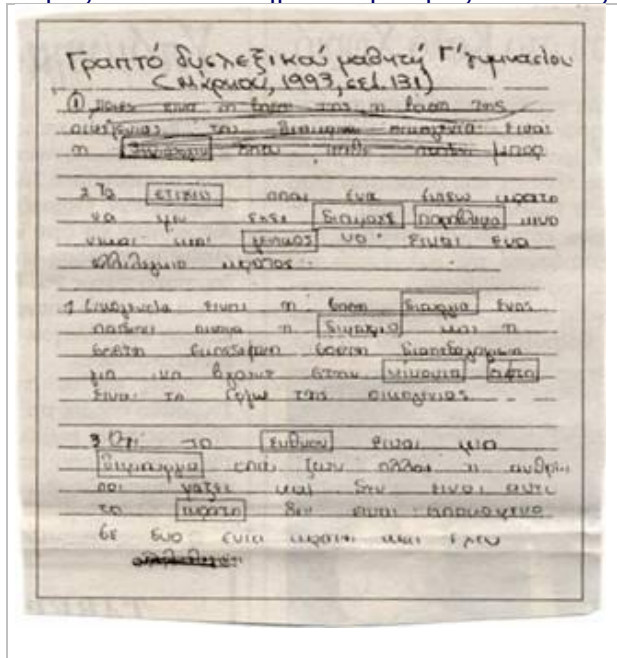
Δυσλεξικά παιδιά είναι αυτά που μεταφέρουν με δυσκολία το γνωστικό τους αντικείμενο σε γραπτό κείμενο παρά την ύπαρξη φυσιολογικής νοημοσύνης και αρτιότητας των αισθητήριων οργάνων.

Το μαθησιακό πρόβλημα της δυσλεξίας διακρίνεται σε επιμέρους ομάδες, ανάλογα με το αν οι δυσκολίες του ατόμου αφορούν διαταραχές στο γραπτό λόγο ή στα μαθηματικά ή και στα δυο, με πιο γνωστές τη δυσαναγνωσία, τη δυσαριθμησία, τη δυσγραφία και τη δυσορθογραφία.

Η δυσλεξία εντοπίζεται - εκφράζεται σε δυο επίπεδα, τα εξής:

1) Στο πέρασμα από το γραπτό λόγο στον προφορικό, δηλαδή όταν διαβάζει το παιδί, όπου εμφανίζονται πολλά λάθη και πολλές δυσκολίες, όπως: Σύγχυση γραμμάτων που μοιάζουν οπτικά ή ακουστικά, όπως τα: β-φ, δ-θ, γ-χ, τ-κ, φ-θ. Μπερδεύουν γράμματα και αριθμούς ή αντιστρέφουν τα γράμματα και τους αριθμούς, γράφοντας π.χ. 3 αντί ε, 6 αντί 9, 6 αντί φ, 6 αντί 0... Κάνουν επαναλήψεις γραμμάτων και συλλαβών. Έχουν δυσκολία στο χρωματισμό και τη στίξη των προτάσεων. Δε διαβάζουν με τη σωστή σειρά τους φθόγγους - γράμματα μιας λέξης, αλλά κάνοντας αναστροφές γραμμάτων, π.χ. προφέρει «άργιο» αντί «άγριο». Ενίοτε τα δυσλεξικά παιδιά αδυνατούν να κατανοήσουν (να καταλάβουν το τι λέει) το κείμενο ή δυσκολεύονται πολύ να διαβάσουν τις λέξεις «ολικώς» και για να μάθουν τι γράφει ένα κείμενο βάζουν άλλον να τους το διαβάσει.

2) Στο πέρασμα από τον προφορικό λόγο στο γραπτό, δηλαδή όταν γράφει, όπου εμφανίζονται πολλά λάθη και πολλές δυσκολίες, όπως: Στο κείμενό τους κάνουν αρκετά ορθογραφικά λάθη, γράφουν π.χ. «στιχίο» αντί «στοιχείο», «γενικός» αντί «γενικώς». Τα γράμματά τους είναι άσχημα, δυσανάλογα και δυσανάγνωστα. Το γραπτό τους είναι ακατάστατο, γεμάτο μουτζούρες ή σβησίματα. Δεν ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα την πρόταση, δε χρησιμοποιούν σημεία στίξης ή κολλάνε τις λέξεις μεταξύ τους ή με τα άρθρα ή αντίθετα μπορεί να διαχωρίζουν τις λέξη ή σε συλλαβές ή άναρχα. Συνήθως δε βάζουν τονικά σημάδια ή τα βάζουν λάθος.

Επίσης τα δυσλεξικά παιδιά έχουν και άλλα προβλήματα, που σ' άλλα είναι σε μεγαλύτερο και σ' άλλα σε μικρότερο βαθμό, που πρέπει να γνωρίζουμε για να μας βοηθήσουν και αυτά στον εντοπισμό ενός δυσλεξικού παιδιού, όπως: Παρουσιάζουν μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην προφορική και στη γραπτή επίδοση. Παρουσιάζουν υπερκινητικότητα, υπερευαισθησία στην κριτική και

προβλήματα γενικότερα συμπεριφοράς. Μπερδεύουν τις λέξεις-έννοιες, όπως π.χ. θέλοντας να πουν π.χ. "νερό" λένε "ποτάμι", επειδή νερό είναι το ένα και νερό το άλλο ή λένε «νελό». Ομοίως θέλοντας να πουν "διαρροή", λέει "επιρροή", επειδή οι λέξεις μοιάζουν ηχητικά και εννοιολογικά. Δείχνουν να μην αντιλαμβάνονται απλές μαθηματικές πράξεις ή αδυνατούν να εμπεδώσουν αυτά που διδάσκονται. Ξεχνούν εύκολα και ρωτούν και ξαναρωτούν το ίδιο πράγμα. Κινούνται συνεχώς και δυσκολεύονται να στηριχθούν εναλλάξ στο κάθε πόδι. Χρησιμοποιούν πότε το δεξί και πότε το αριστερό χέρι. Δεν μπορούν να γράψουν το όνομα τους από μνήμης ή δεν μπορούν να θυμηθούν ποιήματα ή στίχους ή να μετρήσουν από το 1-10.... Να τα πιάνει πανικός με τα βιβλία ή το δάσκαλο και να βάζουν εύκολα τα κλάματα κ.τ.λ. Κάνουν το χαζό ή το μπέμπη, για να δικαιολογήσουν

την κατάσταση ή ως αδιέξοδο, μιλώντας "μωρουδικά": "δώνω" αντί "δίνω", "αφκίντο" αντί "αυτοκίνητο" ή τραυλίζουν... Είναι αργοί και αδέξιοι, όταν φορούν τα παπούτσια ή τα ρούχα. Δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν άνετα το ψαλιδάκι. Δυσκολεύονται να κουμπωθούν ή φορούν ανάποδα παπούτσια ή ρούχο. Παραπατούν, σκοντάφτουν, ρίχνουν πράγματα από αδεξιότητα κ.α.

Η έγκαιρη διάγνωση της δυσλεξίας είναι και η καλύτερη λύση του προβλήματος, εφαρμόζοντας ανάλογη μέθοδο και προλαβαίνοντας άλλα προβλήματα.

Οι κυριότερες ενδείξεις για την ύπαρξη μαθησιακών δυσκολιών, σύμφωνα με τους ειδικούς, είναι:

- Οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες εμφανίζουν ανώριμη και ανοργάνωτη συμπεριφορά. Η έλλειψη οργάνωσης είναι εμφανής ακόμη και στη σχολική τους τσάντα, στο δωμάτιο τους, στα παιχνίδια τους, στο τρόπο που μελετούν τα μαθήματα τους.

- Αποδιοργανώνονται όταν βρίσκονται σε ατμόσφαιρα άγχους και έντασης.

- Δείχνουν απογοητευμένοι, χωρίς διάθεση για σχολική εργασία γι αυτό και η εικόνα που έχουν για τον εαυτό τους είναι πολύ κακή.

- Δυσκολεύονται στην επιλογή, στην ταξινόμηση, στην αποθήκευση και γενικά στην οργάνωση των πληροφοριών που δέχονται στα διάφορα αρχεία του μυαλού τους.

- Δυσκολεύονται στο να ακολουθήσουν περίπλοκες οδηγίες.

- Δυσκολεύονται στην ορθογραφία και μπερδεύουν γράμματα και αριθμούς, π.χ. γράφουν 3 αντί ε, προφέρουν ως μου αντί μι το μυ.....

- Δυσκολεύονται με τις αλληλουχίες, όπως στο να μάθουν τις μέρες τις εβδομάδας, τους μήνες, τις εποχές του χρόνου κ.α..

- Δυσκολεύονται στο να αντιγράψουν από τον πίνακα ή γράφουν καθ υπαγόρευση

- Χαρακτηρίζονται από περιορισμένη συγκέντρωση προσοχής και κουράζονται πιο εύκολα από τους συμμαθητές τους.

- Κρατάνε το μολύβι πολύ σφιχτά ή με λάθος τρόπο, με αποτέλεσμα το χέρι τους να κουράζεται γρήγορα.

2. ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ

A. Διάφορες απόψεις που λέγονται για τη δυσλεξία

Για τα αίτια και τη θεραπεία της δυσλεξίας λέγονται πάρα πολλά, τα περισσότερα των οποίων είναι εκτός πραγματικότητας.

Σύμφωνα με τον ερευνητή Γ. Παυλίδη, η δυσλεξία οφείλεται στο ακανόνιστων των οφθαλμικών κινήσεων, δηλαδή στο ότι το

οπτικό σύστημα των δυσλεξικών παιδιών είναι διαφορετικό από των μη δυσλεξικών. Στα μη δυσλεξικά παιδιά πρώτα φθάνει από τα μάτια στον εγκέφαλο η πληροφορία της περιφερειακής όρασης και κατόπιν της κεντρικής με αποτέλεσμα να τους δίνει το χρόνο να προ επεξεργάζονται την πληροφορία της επόμενης λέξης. Στα δυσλεξικά παιδιά αντίθετα, λέει ο κ. Παυλίδης, φθάνει ταυτόχρονα με αποτέλεσμα να πλημμυρίζει ο εγκέφαλος από πληροφορίες και να οδηγείται στη σύγχυση.

Σύμφωνα με την Αμερικανίδα δρ Σαλι Σέργουιτς, η δυσλεξία μπορεί να συνδέεται με τη δομή του εγκεφάλου που είναι διαφορετική στους φυσιολογικούς ανθρώπους και σ' εκείνους που πάσχουν από δυσλεξία. Όταν οι δυσλεξικοί διαβάζουν, έχουν μειωμένη δραστηριότητα, σε σχέση με τους άλλους, στο πίσω τμήμα του εγκεφάλου τους – μια περιοχή που συνδέει την ικανότητα ομιλίας με την ικανότητα γραφής – ενώ εμφανίζουν υπερδραστηριότητα στο μπροστινό μέρος του εγκεφάλου. Πιο απλά, η δυσλεξία οφείλεται στην απορύθμιση των τμημάτων του εγκεφάλου που συνδέονται με την ανάγνωση. Σύμφωνα, επίσης, με την ίδια το τμήμα του εγκεφάλου που παρουσιάζει ανωμαλίες στις περιπτώσεις των δυσλεξικών, είναι το ίδιο με αυτό που ευθύνεται για την **αλέξια**, μόνο που στην περίπτωση της αλέξιας το πρόβλημα δημιουργείται εξαιτίας όγκου στον εγκέφαλο ή προβλημάτων αιμάτωσης του εγκεφάλου.

Σύμφωνα με τη ψυχολόγο Μυρσίνη Κωστοπούλου, η δυσλεξία είναι μαθησιακή διαταραχή νευρολογικής φύσεως, η οποία επηρεάζει αρνητικά την εκμάθηση και την επεξεργασία της γλώσσας. Εκδηλώνεται με δυσκολίες στην ανάγνωση, στη γραφή, στην ορθογραφία και άλλοτε στην αριθμητική. Για την ίδια, η δυσλεξία οφείλεται στην αλληλεπίδραση γενετικών και νευρο-βιολογικών μηχανισμών, είναι κληρονομική (εμφανίζεται συχνότερα σε βιολογικούς συγγενείς πρώτου βαθμού) και πρόσφατες έρευνες εντοπίζουν τις ρίζες της σε συγκεκριμένο γονίδιο.

Σύμφωνα με κάποιους άλλους ψυχολόγους, η δυσλεξία είναι μια παράξενη ασθένεια, μια παραξενιά της φύσης, ένα μαθησιακό πρόβλημα που οφείλεται, στη διαταραχή ή στην έλλειψη συντονισμού του ψυχοκινητικού. Τα δυσλεκτικά παιδιά ενεργοποιούν το δεξί ημισφαίριο του εγκεφάλου, ενώ οι δάσκαλοί τους διδάσκουν με τρόπο που εννοεί το αριστερό ημισφαίριο, κάτι που φαίνεται από το χέρι που χρησιμοποιεί ο μαθητής. Τα δυσλεξικά παιδιά αργούν να συνδυάσουν πληροφορίες που προέρχονται από δυο ή περισσότερες αισθήσεις ή χρειάζονται πολύ χρόνο, για να κατανοήσουν ερεθίσματα μέσω της όρασης, της αφής, της ακοής και της κίνησης.

B. Τα πραγματικά αίτια και η θεραπεία της δυσλεξίας

Αφού δυσλεξία παρουσιάζουν πολλά παιδιά κατά τη μετατροπή του προφορικού λόγου σε γραπτό ή αντίθετα του γραπτού λόγου σε προφορικό παρά τη φυσιολογική τους νοητική κατάσταση, άρα η δυσλεξία οφείλεται στη σύγχυση – στρες που παθαίνει ένας μαθητής όταν πάει να γράψει ή να διαβάσει ένα κείμενο λόγω της μη πλήρους και σωστής γνώσης των συμβόλων και των κανόνων της γραφής για διάφορους λόγους: Κακή διδασκαλία, πνευματική ανωριμότητα κατά την περίοδο της διδασκαλίας κ.α. Και το παθαίνει αυτό επειδή αφενός είναι αγχώδης χαρακτήρας και αφετέρου κατά την περίοδο της διδασκαλίας θεώρησε ότι το διδασκόμενο σύστημα γραφής είναι πάρα πολύ δύσκολο στην εκμάθησή του

Η δυσλεξία είναι κάτι όπως συμβαίνει και με την αγοραφοβία, ήτοι τη σύγχυση-δυσκολία αγόρευσης πολλών ομιλητών μπροστά σε κόσμο λόγω άγχους, το οποίο οφείλεται κυρίως στο ότι νομίζουν ότι ίσως δεν ξέρουν πολύ καλά το θέμα που θα μιλήσουν ή δε θα το πουν σωστά κ.α. Ειδικότερα η δυσλεξία προκαλείται:

Α) Όταν έχουμε λάθος, άρα ακαταλαβίστικα βιβλία - διδασκαλία, κάτι όπως συμβαίνει σήμερα στα περισσότερα από τα ελληνικά σχολεία. Απίστευτο και όμως αληθινό, όπως θα δούμε αμέσως πιο κάτω.

Β) Όταν από τη μια έχουμε δύσκολο σύστημα γραφής και από την άλλη μη σωστή (βιαστική ή ακατανόητη κ.α.) διδασκαλία, όπως συμβαίνει στη ιδεογραφία (γραφή κ.α.), καθώς και στις ιστορικές γραφές, ήτοι τις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες: Αγγλική, Γαλλική, Ολλανδική κ.α., όπως θα δούμε πιο κάτω.

Γ) Όταν ο μαθητής κατά την περίοδο της διδασκαλίας του δεν έχει ακόμη ωριμάσει πλήρως πνευματικά ή το μυαλό το έχει επικεντρώσει αλλού, π.χ. στο παιχνίδι κ.α.

Δ) Όταν ο μαθητής κατά την περίοδο της διδασκαλίας του έχει κακή ψυχική κατάσταση, σύγχυση - στρες, για οποιοδήποτε λόγο και έτσι δεν είναι σε θέση να συγκεντρωθεί και να καταλάβει το τι διδάσκεται ή αδυνατεί να συγκρατήσει στη μνήμη του πλήρως και σωστά π.χ. τους κανόνες ορθογραφίας ή να εντοπίσει τα λάθη του ή να διαφοροποιήσει τους φθόγγους κ.λπ.

Ε) Όταν ο μαθητής κατά την περίοδο της διδασκαλίας του πάρει «από φόβο» το μάθημα της γραφής λόγω κακής ή ακατανόητης διδασκαλίας ή κακού δασκάλου.

Οι μαθητές με δυσλεξία φαίνονται αφ' ενός να χάνουν τον ειρμό ή τη συνοχή της σκέψης τους, γιατί απλούστατα δουλεύουν κάτω από το κράτος του φόβου - στρες, άρα κουράζονται και όταν δεν τους προσέχει ο δάσκαλος χαλαρώνουν και ο νους τους μεταφέρεται αλλού, σε πιο απλά πράγματα. Οι ίδιοι φαίνονται να έχουν πρόβλημα προσανατολισμού ή ψυχολογικά προβλήματα, επειδή, όπως

προαναφέραμε βρίσκονται κάτω από το κράτος του φόβου – εκνευρισμού απέναντι στη γραφή. Παρέβαλε και ότι όταν μας νευριάζει ή φοβίσει κάτι, όχι μόνο χάνουμε τα λόγια μας, κάνουμε λάθη στους υπολογισμούς μας κ.τ.λ. Μέχρι και τον προσανατολισμό μας χάνουμε.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΚΑΙ Η ΓΡΑΦΗ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Μερικοί, όταν πάνε να γράψουν ή να διαβάσουν, λόγω άγχους ανεβαίνει το αίμα στο κεφάλι τους, κάτι όπως αυτό που παθαίνουν και αυτοί με **αγοραφοβία**, με επακόλουθο τη νευρολογική υπολειψή του εγκέφαλου και αποσυντονισμό κάπως των αισθήσεων, με συνέπεια: Να ξεχνούν. Να κάνουν ορθογραφικά λάθη. Να κάνουν άσχημα ή ακανόνιστα γράμματα (τα καλά γίνονται με σταθερό χέρι και ήρεμο χαρακτήρα). Να μην βλέπουν καλά ή να αργούν να συνδυάσουν πληροφορίες ή ερεθίσματα που προέρχονται από δυο ή περισσότερες αισθήσεις ή να τις λαμβάνουν λάθος. Να μην μαθαίνουν εύκολα την αντιστοιχία φθόγγων – γραμμάτων ή να μη μπορούν να προφέρουν άνετα όλους τους φθόγγους ή να τους μπερδεύουν λέγοντας π.χ. "λ" αντί "ρ"..... Να μη δίνουν την απαιτούμενη προσοχή και να ατονεί η παρατηρητικότητα τους. **Όλα πάνε μετά ως αλυσίδα και τελικό επακόλουθο αυτών: απογοήτευση, ντροπή, μελαγχολία, απώλεια αυτοπεποίθησης, κοινωνική απομόνωση, εκρήξεις θυμού κ.α.**

Ακόμη και οι φυσιολογικοί άνθρωποι, όταν εκνευριστούν ή όταν έχουν δίπλα τους άνθρωπο που ντρέπονται ή φοβούνται κ.τ.λ., γίνονται ανυπόμονοι, δεν βλέπουν τη ζωή ωραία, κάνουν λάθη, δε μαθαίνουν εύκολα, κάνουν άσχημα γράμματα και σχέδια κ.τ.λ., ενώ αντίθετα, όταν έχουν ωραία παρέα ή είναι ήρεμοι, βλέπουν τη ζωή πιο ωραία, κάνουν πιο ωραία γράμματα ή σχέδια, δεν κάνουν πολλά λάθη, μαθαίνουν πιο εύκολα κ.τ.λ.

Ο λόγος και για τον οποίον λέγεται ότι το γραπτό κείμενο είναι και ο καθρέπτης της ψυχής εκείνου που το έγραψε.

Για να γράφει κάποιος χωρίς λάθη, θα πρέπει από τη μια να είναι ήρεμος και συνάμα να ξέρει όλους τους κανόνες γραφής και μάλιστα όλους σωστά και από την άλλη να εξασκηθεί, δηλαδή να γράψει αρκετά κείμενα (δοκιμαστικές εκθέσεις), ώστε να τριφτεί. Συνεπώς, όποιος δεν είναι ήρεμος και συνάμα δεν ξέρει όλους και σωστά τους κανόνες γραφής, δεν μπορεί να γράψει ή να αναγνώσει σωστά.

Από τα λάθη που κάνει ένα δυσλεξικό παιδί καταλαβαίνουμε και το τι ακριβώς είναι αυτό που το προβληματίζει και το αντιμετωπίζουμε ανάλογα. Για παράδειγμα, όταν δεν τονίζει καλά τις λέξεις (γράφει π.χ. *Θεοδώρας αντί Θεόδωρος*) αυτό σημαίνει ότι είναι είτε

απρόσεχτος είτε συγχυσμένος είτε έχει άγνοια της κλίσης των λέξεων. Υπενθυμίζουμε ότι μερικές λέξεις κατά την κλίση και παραγωγή μετακινούν τον τόνο από συλλαβή σε συλλαβή, ενώ άλλες όχι, πρβ π.χ.: Θεόδωρος, Θεόδωρου ή Θεοδώρου, υπόγειος > υπογείως..., ενώ Ιωάννης, Ιωάννη...

Ομοίως, όταν κάποιος μαθητής γράφει λάθος τις καταλήξεις των λέξεων (γράφει π.χ. καλή αντί καλοί ή καλεί σημαίνει ότι έχει άγνοια, μερικής ή ολικής, αφενός των κανόνων της γραμματικής (π.χ. το ότι τα θηλυκά γράφονται με -η, τα ουδέτερα με -ι,ο, τα ρήματα με -ω,ει...) κ.α.

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΟΤΙ:

1) Δεν είναι σωστό ότι η δυσλεξία οφείλεται στο ακανόνιστων των οφθαλμικών κινήσεων, δηλαδή στο ότι το οπτικό σύστημα των δυσλεξικών παιδιών είναι διαφορετικό από των μη δυσλεξικών κλπ, γιατί τότε αυτό το πρόβλημα θα το είχαν οι δυσλεξικοί μαθητές και στα άλλα μαθήματα και όχι μόνο στη γραφή. Δεν είναι επίσης σωστό ότι η δυσλεξία συνδέεται με τη δομή του εγκεφάλου που είναι διαφορετική στους φυσιολογικούς ανθρώπους και σ' εκείνους που πάσχουν από δυσλεξία, γιατί τότε αυτό το πρόβλημα θα το είχαν οι δυσλεξικοί μαθητές και στα άλλα μαθήματα και όχι μόνο στη γραφή.

2) Το ευερέθιστο ή ο αγχωτικός χαρακτήρας ενός παιδιού από μόνος του δεν είναι και η αιτία να γίνει δυσλεξικό. Για να γίνει ένα παιδί δυσλεξικό φταίει από κοινού εκπαίδευσή και ψυχικός χαρακτήρας.

3) Η δυσλεξία δεν είναι κληρονομική. Κληρονομικός μπορεί να είναι ο αγχωτικός ή ο νευρωτικό χαρακτήρας κάποιου.

4) Κάποιοι ισχυρίζονται ότι η γραφή είναι επιδεξιότητα που αδυνατούν να εννοήσουν ορισμένα παιδιά από εργατικές και φτωχές τάξεις για κοινωνικούς και ατομικούς λόγους ή ότι δυσλεξικοί είναι οι χαμηλής νοημοσύνης μαθητές, κάτι που επίσης είναι λάθος, γιατί:

α) Αν η δυσλεξία είναι αποτέλεσμα νοημοσύνης, τότε οι δυσλεξικοί δεν θα έπρεπε να ξέρουν και τα άλλα μαθήματα, ενώ δε συμβαίνει κάτι τέτοιο.

β) Η γραφή δεν είναι κάτι που απαιτεί επιδεξιότητα. Είναι συγκεκριμένο σύστημα γραφής (συγκεκριμένα σύμβολα και συγκεκριμένοι κανόνες χρήσης αυτών των συμβόλων) και που ή τα μαθαίνει - ξέρει κάποιος και γράφει σωστά ή που δεν τα ξέρει και δεν γράφει.

γ) Πολλά συστήματα γραφής είναι δύσκολα στην εκμάθησή τους, όμως αυτό δεν ισχύει στο ελληνικό, εκτός και διδάσκεται λάθος. Το Ελληνικό σύστημα γραφής, αν διδαχθεί όπως πρέπει, είναι κάτι πανεύκολο. Μαθαίνεται και μάλιστα τέλεια μόλις σε 30 μόλις λεπτά, όπως είδαμε στο βιβλίο «Το Ελληνικό σύστημα γραφής», Α.

Κρασανάκη, οπότε δεν μπορούμε να μιλούμε για παιδιά που αδυνατούν να το εννοήσουν κ.τ.λ..

Το Ελληνικό σύστημα γραφής για πολλούς φαίνεται δύσκολο, γιατί διδάσκεται με λάθος τρόπο.

Σήμερα στα σχολεία η Ελληνική γραφή διδάσκεται όμοια με τον τρόπο που διδάσκονται οι γραφές με λατινικούς χαρακτήρες, επομένως λάθος, γιατί η Ελληνική γραφή δεν είναι ιστορική, όπως είναι οι γραφές με λατινικούς χαρακτήρες με συνέπεια να γίνεται σε μερικούς μαθητές ακατανόητη και με επακόλουθο είτε τη χρονοβόρα εκπαίδευση είτε τον εκνευρισμό και ανικανότητα πολλών μαθητών να συλλάβουν το μηχανισμό της Ελληνικής γραφής, άρα ημιμάθεια - απέχθεια - αποστροφή για μάθηση και σχολείο, άρα δυσλεξία ή αναλφαβητισμός κ.τ.λ.

5) Ευάλωτα παιδιά για δυσλεξία, κάτι που πρέπει να γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί, είναι τα **ανασφαλή, τα φοβητσιάρικα, τα ανυπόμονα, τα δειλά, καθώς και τα δυσαρεστημένα, παραμελημένα, κακοποιημένα, κακομαθημένα, υιοθετημένα, ορφανά, ανάπηρα....** Ήτοι **κάθε παιδί** που βρίσκεται σε διαταραχή με συνέπεια να μη μπορεί να συγκεντρωθεί κατά την ώρα του μαθήματος.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνεται έγκαιρα διάγνωση για το ποια παιδιά είναι τέτοιου είδους και να τίθεται αυτό υπόψη του δασκάλου, για να προσέξει ιδιαίτερα την εκπαίδευσή τους ή για να οριστεί και ιδιαίτερος εκπαιδευτής ή παιδο-ψυχολόγος, αν χρειάζεται. Βέβαια, πολλοί γονείς, ενώ βλέπουν ότι κάτι δεν πάει καλά με τα γραπτά του παιδιού τους, δεν το γνωρίζουν αυτό στο δάσκαλο και μεταθέτουν το πρόβλημα για αργότερα, σημαδεύοντας έτσι τη σχολική του επίδοση και τραυματίζοντας το ψυχισμό του κόσμου.

6) Πολλά παιδιά με δυσλεξία, αν και σήμερα διδάσκονται σωστά τη γραφή, αδυνατούν να τη μάθουν - κατανοήσουν. Αυτό συμβαίνει είτε λόγω ημιμάθειας είτε γιατί βρίσκονται ακόμη σε εκνευρισμό - φοβία απέναντι στη γραφή είτε γιατί η διδασκαλία τους δεν είναι όπως πρέπει είτε γιατί, όταν κάποιος από μικρός πάρει κάτι στραβά ή το φοβηθεί, κατόπιν δύσκολα το διορθώνει. Η δυσλεξία, όπως είπαμε πιο πριν, είναι κάτι όπως ο πανικός ή η αγοραφοβία, επομένως χρειάζεται όχι βία, αλλά εξοικείωση με τη γραφή με ενθάρρυνση, επιμονή και υπομονή, για να την ξεπεράσουμε.

7) Δεδομένου ότι από τη μια δεν έχουν όλα τα παιδιά τον ίδιο δείκτη νοημοσύνης και από την άλλη, για να μάθεις κάτι με σχετική δυσκολία, όπως είναι η γραφή, θα πρέπει όχι μόνο να σου το διδάξουν με κατανοητό τρόπο, αλλά και να είσαι σε φυσιολογική (ήρεμη) κατάσταση, **κάτι που λείπει σήμερα από πάρα πολλά παιδιά για τους γνωστούς λόγους του σημερινού τρόπου ζωής**, άρα ο δάσκαλος θα πρέπει να γνωρίζει καλά όχι μόνο το σύστημα γραφής, αλλά και τι είδους παιδιά από άποψης ψυχικής και νοητικής

κατάστασης διδάσκει, καθώς και τι πρέπει να κάνει από άποψης ψυχολογίας και εκπαίδευσης, ώστε να εφαρμόζει την ανάλογη διδασκαλία, να αφιερώνει τον ανάλογο χρόνο κ.τ.λ. Ωστόσο μια τέτοια εκπαίδευση δε γίνεται στις Ελληνικές παιδαγωγικές σχολές, αφού εκεί αφενός δεν παραδίδονται μαθήματα παιδοψυχολογίας και αφετέρου διδάσκονται και λάθος βιβλία για την Ελληνική γλώσσα και γραφή, όπως θα δούμε πιο κάτω. Ο λόγος και για τον οποίο η δυσλεξία έχει φουντώσει τελευταία. Ας λάβουμε και υπόψη ότι η γραφή είναι το πρώτο μάθημα με το οποίο έρχονται σε επαφή τα παιδιά, άρα σ' αυτό παθαίνουν το πρώτο στρεσάρισμα. Προ αυτού τα παιδιά που είναι αφενός ήρεμα ή έχουν καλή ψυχολογική κατάσταση και αφετέρου καλό δάσκαλο (σε χαρακτήρα, επιστημονική κατάρτιση κ.τ.λ) το ξεπερνούν. Αυτά που δεν έχουν, παθαίνουν, φυσικά, φοβία στη γραφή, άρα ημιμάθεια – δυσλεξία.

7) Πρέπει να θεραπεύουμε τη δυσλεξία του δυσλεξικού μαθητή και όχι να σταματούμε του διδάσκουμε τη γραφή, γιατί έτσι τον οδηγούμε μια ώρα νωρίτερα στο περιθώριο, αφού τα περισσότερα πράγματα σήμερα στη ζωή τα μαθαίνουμε όχι με το να μας τα πουν οι άλλοι, αλλά διαβάζοντάς τα οι ίδιοι από τα βιβλία. Ας λάβουμε υπόψη μας ότι με τη γραφή δίδεται η δυνατότητα στο μαθητή να γράψει κάτι που ακούει σε κάποια στιγμή και δεν είναι εύκολο να το απομνημονεύσει αμέσως. Ομοίως στα γραπτά κείμενα του μαθητή φαίνονται όχι μόνο τα ορθογραφικά λάθη, αλλά και τα της σκέψης, του τι έχει ξέρει επακριβώς κ.τ.λ.. Επομένως, αν κάποιος δεν ξέρει να γράφει και να διαβάζει δεν μπορούμε και να του υπαγορεύσουμε, και να του διορθώσουμε τα λάθη κ.τ.λ. Η λύση είναι η άμεση εντόπιση του προβλήματος και θεραπεία.

3. ΟΙ ΑΝΑΛΗΘΕΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ

Τα σχολικά βιβλία, σχετικά με τα αίτια που προκαλούν τη δυσλεξία και γενικά τα μαθησιακά προβλήματα, ισχυρίζονται:

«Μια αιτία για την κρίση αυτή (για τα μαθησιακά προβλήματα) θα μπορούσε να θεωρηθεί η απόσταση που τα διάφορα αλφαβητικά συστήματα έχουν από τη γραφή..... Ο προφορικός λόγος διαφοροποιείται κατά τη γεωγραφική τάξη και το γεωγραφικό διαμέρισμα και εξελίσσεται διαρκώς μέσα στο χρόνο, αντίθετα το σύστημα γραφής είναι αναγκαστικά κοινό για όλους τους ομιλητές και διότι οι άνθρωποι δένονται συναισθηματικά με τη γραπτή μορφή των λέξεων της γλώσσας τους.. Δε διαβάζουμε γράμμα προς γράμμα, αλλά αναγνωρίζουμε τα σχήματα των λέξεων ως σύνολα με τον ίδιο τρόπο που αναγνωρίζουμε τα πρόσωπα των φίλων μας. Το πρόβλημα αυτό ξεπερνιέται με την κατάλληλη διδασκαλία, παραμένει

όμως για τους δυσλεξικούς μαθητές... Μια δεύτερη, και ουσιαστικότερη, αιτία για την κρίση των σχολείων είναι ότι η κριτική ανάγνωση ενός κειμένου καθώς και η γραπτή έκφραση είναι επίκτητες ικανότητες και όχι έμφυτες, όπως ο προφορικός λόγος..... Ο κόσμος της γραφής είναι για το μέσο άνθρωπο ο κόσμος των ανεξέλεγκτων διισταμένων απόψεων..... Ένας Γάλλος, Γερμανός ή Έλληνας χρειάζεται είκοσι χρόνια, για να αποκτήσει πλήρη ευχέρεια στο γραπτό λόγο»..... («Έκθεση- Έκφραση για το Λύκειο», *τεύχος Α', Χρ. Τσολάκη Δ. Τομπαϊδη κ.α.*).

Ωστόσο όλα αυτά είναι λανθασμένες απόψεις, απλά κάποιες από αυτές ισχύουν σε άλλες γλώσσες-γραφές, και αυτό γιατί:

α) Η γλώσσα και η γραφή είναι κώδικες, άρα ο γραπτός και ο προφορικός λόγος δεν είναι κάτι το έμφυτο, αλλά το επίκτητο. Έμφυτα είναι μόνο η γλωσσική και η γραφική ικανότητα του ανθρώπου, απόρροια της λογικής, αυτιών, στόματος, ματιών, γλώσσας κ.τ.λ.) που χάρισε ο θεός, η Φύση στον άνθρωπο. Αν δεν ήταν έτσι, όλοι οι άνθρωποι θα μιλούσαν την ίδια γλώσσα. Όταν γεννηθεί ο άνθρωπος, όπως τα ζώα, δεν γνωρίζει ούτε γραφή ούτε γλώσσα και το ποια γλώσσα και ποια γραφή θα χρησιμοποιεί εξαρτάται από το αυτές που θα του μάθουν οι άλλοι.

β) Η Ελληνική γραφή δεν είναι ιστορική, όπως λένε τα σχολικά βιβλία, αλλά άλλες (αυτές με λατινικούς χαρακτήρες) και εκεί είναι που άλλα βλέπουμε και άλλα διαβάζουμε και έτσι η γραφή εκεί γίνεται δύσκολη κ.α. Ιστορικές είναι οι γραφές με λατινικούς χαρακτήρες, (Αγγλική, Ολλανδική, Γαλλική κ.α.) καθώς και κάποιες άλλες και επομένως εκεί ισχύουν κάποια από τα ως άνω αναφερόμενα και απ' όπου (από τα βιβλία διδασκαλίας των γραφών αυτών) αντέγραψαν οι ως άνω Έλληνες σχολικοί συγγραφείς χωρίς να ελέγξουν, αν αυτά ισχύουν και στην Ελλάδα.

Σαφώς πολλές ξένες γραφές και όχι η ελληνική είναι πάρα πολύ δύσκολες στην εκμάθησή τους και ως απ' αυτό προκαλούν σε πολλούς μαθητές εκνευρισμός, απέχθεια, ψυχική διαταραχή ή δυσλεξία. Για παράδειγμα η Κινέζικη γραφή έχει κάπου 50.000 ιδεογράμματα, κάτι που δίδει και το μέτρο της δυσκολίας της και για να διαβάσει κάποιος μια εφημερίδα, θα πρέπει να ξέρει τουλάχιστον 3.000 ενώ, για να διαβάσει λογοτεχνία, 6.000 περίπου! Έτσι η κινέζικη γραφή απαιτεί αυξημένες πνευματικές ικανότητες ή εδώ, για να μάθουμε να γράφουμε και να διαβάζουμε, θα πρέπει να διαθέτουμε και πάρα πολύ μυαλό και πάρα πολύ χρόνο, για να απομνημονεύσουμε ένα-ένα τα ιδεογράμματα. Κάτι τέτοιο ισχύει και στις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες (αγγλική κ.α.) λόγω ιστορικής γραφής, αφού και εδώ θα πρέπει να απομνημονεύσουμε μια-μια την ορθή γραφή των λέξεων μια και οι πιο πολλές λέξεις δεν γράφονται ως προφέρονται, αλλά ως

γράφονται στη λατινική ή στην αρχαία Ελληνική, πρβ π.χ. Ελληνικά: ιδέα, τιτάν, Ευρώπη... = αγγλικά idea, titan, Europe ... (προφορά: «αϊντία», «ταϊτάν», «γιούροπ»...).

4. ΤΑ ΨΕΥΔΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΤΗΝ ΚΑΝΟΥΝ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΑ ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΑ

Ορισμένοι, ως γνωστόν, ζητούν να καταργηθεί το ελληνικό αλφάβητο και η ελληνική γραφή και να αντικατασταθούν από το λατινικό αλφάβητο και τη λατινική γραφή ή με μια γραφή που να έχει τόσα γράμματα όσοι και οι φθόγγοι των λέξεων, γιατί η ελληνική γραφή είναι, λένε, πάρα πολύ δύσκολη στην εκμάθησή της, λόγω του ότι εκεί υπάρχουν τα ομόηχα γράμματα $\Omega(\omega) = \text{O}(\text{o})$, $\text{I}(\text{i}) = \text{H}(\eta) = \text{Y}(\text{y}) = \text{OI}(\text{o})$ .... και προ αυτού δεν είναι εύκολο να θυμάται κάποιος πότε πρέπει να γράφουμε μια λέξη π.χ. με το γράμμα $\text{O}(\text{o})$ και πότε με το γράμμα $\Omega(\omega)$, πότε με το γράμμα $\text{I}(\text{i})$ και πότε με το γράμμα $\text{H}(\eta)$ ή το $\text{Y}(\text{y})$ ..... και προ αυτού πολλοί μαθητές παθαίνουν δυσλεξία,

Από την άλλη τα σχολικά και πανεπιστημιακά βιβλία για την Ελληνική Γλώσσα και την Ελληνική Γραφή αναφέρουν ότι τα ομόηχα γράμματα $\text{O} = \Omega$, $\text{I} = \text{H} = \text{Y}$ ... που υπάρχουν στην ελληνική γραφή είναι γιατί αφενός η αρχαία ελληνική γλώσσα είχε περισσότερους φθόγγους απ' ό,τι έχει η νέα (η αρχαία είχε, λένε, και τους φθόγγους που παριστάνονταν στη γραφή με τα γράμματα Ω , H , Y και από τα οποία το Ω προφερόταν σαν oo , το H σαν ee και το Y σαν i σαν ii) και αφετέρου η σημερινή ελληνική γραφή είναι ιστορική. Ήτοι διασώζει, λένε, τα άχρηστα πλέον γράμματα Ω , H , Y από συνήθεια, αν και στο χρόνο από αυτά το $\text{H}(\eta)$ και το $\text{Y}(\text{y})$ συνέπεσαν στην προφορά με αυτή του γράμματος $\text{I}(\text{i})$ και το γράμμα $\Omega(\omega)$ με την αυτή του γράμματος $\text{O}(\text{o})$, πρβ:

<<Η γραφή της ελληνικής γλώσσας στην αρχή ήταν φωνητική, δηλ. κάθε φθόγγος παριστάνονταν με ένα ιδιαίτερο γράμμα. Ωστόσο με το πέρασμα του χρόνου και με την εξέλιξη της γλώσσας, η γραφή μας έπαψε να είναι φωνητική, δηλαδή σήμερα κάθε φθόγγος δεν παρίσταται με ένα ιδιαίτερο γράμμα. Π.χ. ο φθόγγος [i] παρίσταται στη γραφή μας σήμερα με τα γράμματα i , η , y , ei , oi , ui , π.χ. κυνήγι, αποικίζει, υιοθεσία, ο φθόγγος [o] με τα γράμματα o και ω , π.χ. ώμος, νόμος.... Αυτό συμβαίνει, γιατί ενώ, όπως θα δούμε παρακολουθώντας την ιστορία της γλώσσας μας, οι διάφοροι φθόγγοι άλλαξαν προφορά, τα γράμματα που τους παριστάνουν έχουν παραμείνει τα ίδια από την αρχαιότητα, είναι δηλαδή η γραφή μας ιστορική ως ένα σημείο.....>> (Δ. Τομπαΐδη: Επιτομή της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας)

<< Στην αρχαία εποχή το η προφερόταν σαν ee , το ω σαν oo , και τα φωνήεντα a , i , u άλλοτε σαν απλά a , i , u και άλλοτε σαν aa , ii , uu . Γι' αυτό και το η και το ω ονομάζοντο

μακρόφωνα, το ε και το ο βραχύχρονα και τα α, ι, υ δίχρονα.... ..>> ("Γραμματική Νεοελληνικής", Χρ. Τσολάκη, Δ. Τομπαϊδής κ.α.)

«... Ιστορική ορθογραφία της Ελληνικής. Στην πράξη η ορθογραφία των γλωσσών είναι κυρίως στην αρχή της φωνολογική – σπανιότερα φωνητική – και με την πάροδο του χρόνου γίνεται ιστορική. Αυτό είναι αναγκαία συνέπεια του γεγονότος ότι η γραφή, συντηρητική από τη φύση της, καθώς αποτελεί γενικό, συμβατό σύστημα, δεν ακολουθεί κατά κανόνα ή αργεί πολύ να δηλώσει την εξέλιξη της προφοράς της γλώσσας. Η προφορά των φθόγγων μεταβάλλεται με την πάροδο του χρόνου, ενώ η γραφή εξακολουθεί για λόγους οικονομίας να χρησιμοποιεί τα ίδια σύμβολα (γράμματα) για να δηλώσει την μεταβολή των φθόγγων ή μεταβάλλεται η ίδια μ'ε αργό ρυθμό.....». (Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας, Γ. Μπαμπινιώτη)

«Αρχήθεν το η επροέφετο ως παρατεταμένον ε (ήτοι περίπου ως εε), το δε ω επροφέρετο ως παρατεταμένον ο (ήτοι ως οο), τα δε φωνήεντα α, ι, υ, άλλοτε με ως απλά α,ι,υ, άλλοτε παρατεταμένα α, ι, υ (ήτοι περίπου ως αα,ιι, υυ)... (Γραμματική της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Αχιλέως Α. Τζάρτζανου)

<< Μετά τη σύμπτωση των διαφόρων ι, η, ει, οι και υ στην προφορά του ι (του οι και υ από τον 10ο αι. π.Χ., των άλλων επί αλεξανδρινής εποχής) του ω και ο στην προφορά ο, του ε και αι στην προφορά του ε, το φωνηεντικό σύστημα (της ελληνικής) παίρνει τη σημερινή μορφή ι, ε, ο, υ.... Έτσι έπαψε η γραφή μας να είναι φωνητική και έγινε ιστορική .....>> (Δ. Τομπαϊδής: Επιτομή της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας)

Ωστόσο όλα αυτά είναι εκτός πραγματικότητας, η αιτία που πολλοί μαθητές παθαίνουν δυσλεξία ή αναλφαβητισμό, επειδή αδυνατούν να τα κατανοήσουν και αυτό γιατί:

1) Γραφή που να έχει μόνο τόσα γράμματα όσοι και οι φθόγγοι των λέξεων δε μπορεί να υπάρξει ποτέ και σε καμιά γλώσσα, γιατί έτσι θα γίνονται συνεχώς παρανοήσεις λόγω του ότι σε όλες τις γλώσσες υπάρχουν πάρα πολλές ομόηχες λέξεις, πρβ π.χ.: *Φθογγικά «ι παραγωγί τις Κρίτις» = ετυμολογικά: «Η παραγωγή / οι παραγωγή της Κρήτης, «φέρε τι λίρα» = φέρε τη λύρα/ φέρε τη λύρα, «κλίσι» = κλήση & κλίση, «αφτί» = αυτοί & αυτή & αυτή..*

Ομοίως στην αγγλική: «του» = to, two, too, write, right....

Προ αυτού όλοι λαοί έχουν επινοήσει διάφορα τεχνάσματα γραφής, διάφορα συστήματα γραφής, προκειμένου να καταγράφουν κατανοητά τον προφορικό τους λόγο, όπως θα δούμε πιο κάτω.

2) Η αλήθεια είναι ότι στη Ελληνική Γραφή, αρχαία και νέα, υπάρχουν τα εξής ομόηχα γράμματα (που άλλα από αυτά είναι δίψηφα και άλλα μονοψήφια): Ο(ο) = Ω(ω), ΑΙ(αι) = Ε, Ι(ι) = Η(η) = Υ(υ) = ΟΙ(οι) = ΥΙ(υι), = ΕΙ(ει) ... τα οποία έχουν επινοηθεί προκειμένου και βάσει κανόνων να υποδεικνύουμε στον αναγνώστη μας από τη μια την πιστή προφορά και από την άλλη την ορθή ετυμολογία (μέρος λόγου, γένος, αριθμό, πτώση κλπ) των λέξεων που γράφουμε, ώστε να τον βοηθήσουμε έτσι και στην κατανόησή τους και στη διάκριση των ομόηχων, πρβ π.χ. ότι και στην αρχαία και στη νέα ελληνική γραφή όλα τα ρήματα γράφονται στη λήγουσα με τα γράμματα -

ω,εις,ει, ενώ τα ουδέτερα με τα γράμματα -ο,ι, τα θηλυκά με -η, -ω), ο πληθυντικός αριθμός των ονομάτων με τα γράμματα -οι (αρσενικά) και με -η (ουδέτερα) κ.α.: σήκω και σύκο, καλό και καλώ, καλοί και καλοί και καλεί, λίπη και λείπει ι...

ρήματα: σήκω, λέγω, αγαπώ, τιμώ...

ουδέτερα: το σύκο, σοφό, κακό.....το ψωμί, φιλί...

θηλυκά: η κακή, η αγαθή.... η Ερατώ, Κλειώ...

πληθυντικός: οι αγαθοί, κακοί .... τα πάθη, κάλλη ...

Για τον ίδιο λόγο επινοήθηκαν και τα ομόηχα κεφαλαία: Α, Β, Γ... και μικρά γράμματα α, β, γ...., όμως αυτά τα χρησιμοποιούμε για διάκριση των κυρίων ονομάτων από τα ομόηχα κοινά γράφοντας π.χ. τα κύρια ονόματα με κεφαλαίο και τα κοινά με μικρό: καλή/καλοί και Καλή, αγαθή/αγαθοί και Αγαθή, ... Τα ίδια χρησιμοποιούνται και για διάκριση των προτάσεων, γράφοντας το πρώτο γράμμα κάθε πρότασης με κεφαλαίο.

3) Δεν υπάρχουν αρχαίες πηγές που να αναφέρουν ή να προκύπτουν από αυτές ότι η αρχαία Ελληνική Γλώσσα είχε παραπάνω φθόγγους από ότι όλες οι άλλες γλώσσες ή ότι τα γράμματα Ω, Η, Υ αντιπροσώπευαν αρχαίους φθόγγους που συνέπεσαν στην προφορά με τα Ο, Ι. **Πέραν αυτού ο** Πλάτωνας στον «Κρατύλο» αναφέρει ότι το γράμμα Η είναι μεταστροφή του Ι για λόγους καλύτερης έκφρασης. Το γράμμα Ι μπαίνει, λέει, αντί του Η όταν το σημανόμενο από τη λέξη είναι κάτι ελαφρό και ικανό να διαπερνά: ιός, ίεσθαι, ιέναι....., ενώ το γράμμα Η μπαίνει όταν αυτό είναι με μήκος. Το γράμμα Ο μπαίνει, όταν αυτό είναι γογγύλο (στρογγυλό) .... Λέει επίσης ότι το γράμμα Ε (στο δίψηφο γράμμα ΕΙ) της λέξης ΠΟΣΕΙΔΩΝ δεν προφέρεται και εκεί μπήκε για λόγους ευπρέπειας -έκφρασης κ.α., πρβ:

<< ..Τω δε αυ ιώτα προς τα λεπτά πάντα, α δη μάλιστα δια πάντων οι αν. Δια ταύτα το <[ιέναι]>> και το <<ιεσθαι>> δια του ιώτα απομιμείται, ώσπερ γε δα του φει και του ψει και του σιγμα και του ζητα, ότι πνευματώδη τα γράμματα, πάντα τα τοιούτα μεμηται αυτοίς ονομάζων, οιον το <<ψυχρόν>> και το <<ζέον>> και το <<σειεσθαι>> και ολως σεισμόν. Και όταν που το φυσωδες μιμηται, πανταχού ενταύθα ως το πολύ τα τοιαύτη γράμματα επιφέρειν φαίνεται ο τα ονόματα τιθέμενος..... Το δε αυ άλφα τω <<μεγάλω>> απέδωκε και τω <<μήκει>> το ήτα, οτι μεγάλα τα γράμματα. Εις δε το <<γογγύλον >> του ου δεόμενος σημείου τούτο πλειστον αυτω εις το όνομα ανεκέρασεν.....>>. (Κρατύλος 426 - 427)

«Τον ουν άρχοντα της δυνάμεως ταύτης θεόν ωνόμασεν <<Ποσειδώννα>>, ως ποσί-δεσμον όντα, το δε Ε έγκειται ίσως ευπρεπείας ένεκα, ..., ώσπερ δεσμός των ποδών,... Τάχα `ε ουκ αν τούτο λέγει, αλλ' αντί το σίγμα δυο λάμδα το πρώτον ελέγετο, ως πολλά ειδότος του θεου. Ισως δε από του σείων ωνόμασαι» .... (Κρατύλος 403 a)

«ου γαρ νόησις το αρχαιον εκαλειτο, αλλ' αντί του ήτα, ει έδει λέγει δυο, νοεεσιν»..... (Κρατύλος 411 e)

«νυν δε αντί μεν του ιώτα εί ή ητα μεταστρέφουσι, αντί δε του δέλτα ζητα, ως δη μεγαλοπρεπέστερα οντα»...." (Κρατύλος 418, c)

«Πρώτον μεν τοίνυν το ρω έμοιγε φαίνεται ώσπερ όργανον είναι πάσης της κινήσεως, ην ουδ' ειπομεν δι' οτι εχει τουτο τουνομα' αλλά γαρ δήλον ότι ιεσις βούλεται είναι' ου γαρ ήτα εχρώμεθα αλλ' ει τω παλαιω .... (Κρατύλος 426 c)

Ωστόσο τα ως άνω λεγόμενα του Πλάτωνα δεν ευσταθούν, γιατί τα ομόηχα γράμματα των φωνηέντων $\Omega(\omega) = \text{O}(o)$, $E(\epsilon) = \text{AI}(ai)$, $I(I) = \text{H}(\eta) = \text{Y}(y)$ .... δεν επινοήθηκαν, για να μπαίνει π.χ. το γράμμα Η όπου το σημαίνόμενο από τη λέξη που γράφουμε είναι κάτι μικρό, το Η όπου το σημαίνόμενο είναι κάτι μακρό, το Ο όπου το σημαίνόμενο είναι κάτι το στρογγυλό....., αλλά για τους τεχνικούς λόγους που είδαμε πιο πριν. Ήτοι για να υποδεικνύουμε με αυτά και βάσει κανόνων αφενός την πιστή προφορά και αφετέρου την ορθή ετυμολογία (μέρος λόγου, γένος, αριθμό κ.λπ.) των λέξεων που γράφουμε, ώστε να βοηθούμε έτσι τον αναγνώστη μας και στην κατανόησή τους και στη διάκριση των ομόηχων (γράφοντας π.χ. τα ρήματα με -ω,ει, τα επίθετα με -ο,η, τα θηλυκά με -η .....), πρβ: καλό και καλώ, καλεί και καλή και καλοί, λίρα και λύρα ....

4) Η διαφορά που υπάρχει μεταξύ αρχαίας και νέας ελληνικής γλώσσας είναι όχι στους φθόγγους, αλλά στο λεξιλόγιο και επίσης στη διάπλαση κάποιων λέξεων, ήτοι στη μορφή – κλίση (καταλήξεις) ορισμένων λέξεων, πρβ π.χ. παις > παιδί, πράξις, πράξεως > πράξη, πράξης, κόνις > σκόνη, άλας > αλάτι.... κ.α. Και η αρχαία και η νέα ελληνική γλώσσα έχουν τους αυτούς φθόγγους, ο λόγος και για τον οποίο έχουν και ίδιο αλφάβητο γραφής. Τους αυτούς φθόγγους έχουν και όλες οι ξένες γλώσσες (η φωνή και οι επιμέρους ήχοι της είναι σε όλους τους ανθρώπους ίδια). Απλά, επειδή δεν έχουν όλοι οι άνθρωποι το ίδιο σύστημα γραφής, αλλά διαφορετικά, γι αυτό και οι φθόγγοι σε άλλες γραφές φαίνονται περισσότεροι και σε άλλες λιγότεροι. Για παράδειγμα στην Αγγλική γραφή με το TH(th) παριστάνεται και ο φθόγγος θ και ο φθόγγος δ: that, thing...., ενώ οι φθόγγοι αυτοί στο αλφάβητο δεν αναφέρονται.

Έπειτα άλλο οι δίφθογγοι: οϊ, ει, αι, οϋ ... (= δυο φθόγγοι και γι αυτό παίρνουν το σημάδι των διαλυτικών): Μάϊος, θεϊκός, προϋπάρχω.... και άλλο τα δίψηφα γράμματα: οι, ει, αι, ου.... (= ένας φθόγγος): κακοί, νους, σφαίρα.... Ομοίως άλλο η αρχική προφορά μιας λέξης και άλλο αυτή με φθογγικό πάθος για σύζυγησης ή ευστομία κ.α., πρβ: θείος αντί θεϊκός και θείος, τιμ(ά)ω > τιμώ (με αφαίρεση του -α-), νόος > νους (με ανταλλαγή των δυο οο με τον φθόγγου υ) ....

5) Μακρά, βραχεία και δίχρονα φωνήεντα δεν υπήρχαν και δεν υπάρχουν στην Ελληνική γλώσσα – γραφή, ούτε και σε καμιά άλλη. Απλά στην Εβραϊκή, Φοινικική και άλλες γραφές υπάρχουν γράμματα ή σημεία και για την περίπτωση που έχουμε δυο αα, ιι, εε, όπως π.χ. στις λέξεις: Αβραάμ, Ιεζεκιιλ (Ιεζεκιήλ)..... και γι αυτό στις γραφές αυτές γίνεται λόγος για μακρά, βραχεία και δίχρονα φωνήεντα.

Άλλωστε, αν τα γράμματα ω η στην αρχαία ελληνική προφερόταν σαν οο και σαν εε, τότε οι λέξεις της αρχαίας ελληνικής: *κυρί-αρχοι, ανθρώπιναι, παράγωγη, άνομων, ...* δε θα έπρεπε να είχαν τονικό σημάδι εκεί που έχουν, αλλά μια συλλαβή πιο κάτω, αφού δεν

είναι δυνατόν να τονιστεί μια λέξη πιο πάνω από την προ παραλήγουσα και με την εν λόγω προφορά δημιουργείται επιπλέον συλλαβή.

6) Η Ελληνική γραφή δε είναι ιστορική, αλλά άλλες, αυτές που γράφουν με το λατινικό αλφάβητο: Αγγλική, Γαλλική, Ολλανδική κ.α. Και επειδή οι γραφές αυτές είναι ιστορικές, το ίδιο νόμισαν μερικοί ότι το ισχύει και στη νέα ελληνική γραφή, ενώ δεν είναι έτσι.

Στην ελληνική γραφή, αρχαία και νέα, οι λέξεις γράφονται όπως επακριβώς προφέρονται φθογγικά τη στιγμή που γράφονται και συνάμα ανάλογα με την ετυμολογία του (μέρος, λόγου, γένος, αριθμό, πτώση ή πρόσωπο κλπ), χρησιμοποιώντας με κανόνες τα ομόηχα γράμματα Ε(ε) = ΑΙ(αι), Ω(ω) = Ο(ο), Η(η) = Ι(ι) = Υ(υ) = ΟΙ(οι) = ΕΙ(ει)... που υπάρχουν στο ελληνικό αλφάβητο για διάκριση των ομόηχων λέξεων και γράφοντας π.χ. τα ρήματα με -ω,ει, τα αρσενικά ονόματα με -ο, τα ουδέτερα με -ι, τα θηλυκά με -η.... ..., πρβ φθογγικά «καλό, καλί» και ορθογραφικά καλ-ώ,ει... = ρήμα, ενώ καλό, καλή, καλοί... = επίθετα...

Αντίθετα οι λέξεις στις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες (Αγγλική, Γαλλική,...) δε γράφονται όπως στην ελληνική, αλλά αφενός πάντα ίδια, ακόμη και αν η προφορά τους αλλάξει, και αφετέρου ως εξής:

α) Οι λέξεις που προέρχονται από την ελληνική και τη λατινική γράφονται όπως ακριβώς γράφονται στην ελληνική και λατινική γραφή (φωτογραφικά), άσχετα αν εκεί μπορεί και να προφέρονται κάπως αλλιώς, πρβ: ελληνική: πρόβλημα, τιτάν(ας), Γεωργία, Ευρώπη, ιδέα, τυτώνω, Ολυμπία, φιλοσοφία, τηλέφωνο..... > αγγλική: problem ("πρόμπλεμ»), titan («ταϊταν»), Europe («γιούροπ»), idea («αϊντία»), type («τάϊπ»), Olympia, philosophy, telephone,...

ελληνική: ακ(τ)ίς, Γεωργιανός, Συριανός, Λατίνος... > γαλλική: action («αξόν»), Georgien («ζεορζάν»), Syrien («σιριάν»), Latin («λατάν»)...

Με ελληνική ή λατινική ορθογραφία γράφονται και οι λέξεις άλλων γλωσσών (αραβικές, εβραϊκές,...) που πέρασαν στις γραφές αυτές μέσω της ελληνικής ή της λατινικής, πρβ: ελληνικά: άλγεβρα, Εμμανουήλ, Δανιήλ.... = αγγλικά: Algebra, Emmanuel, Daniel....

β) Οι παράγωγες λέξεις γράφονται στο θέμα όμοια με τις πρωτότυπές τους, δηλαδή διατηρούν την ιστορική τους ορθογραφία, άσχετα, αν η προφορά της παράγωγης λέξης μπορεί να έχει αλλάξει λόγω φθογγικού πάθους (συναίρεσης κ.α.), πρβ π.χ. στην αγγλική την πρωτότυπη λέξη volcano (προφορά «βολκείνουν», το α = εϊ) και την παράγωγη volcanic (προφορά «βολκανικ», το α = α). Ομοίως: athlete ("άθλιτ") > athletic ("αθλέτικ"), busy ("μπάζι») > business ("μπίζνες»), day ("ντέι") > Sunday ("σάντι"), live («λάϊβ») > living ("λίβινκ")...

γ) Οι λέξεις που δεν υπάρχουν στην ελληνική και τη λατινική γράφονται φθογγικά με το λατινικό αλφάβητο και συνάμα οι ομόηχες λέξεις παίρνουν επιπρόσθετα ένα γράμμα (τυχαίο ή σύμφωνα με τη σκέψη εκείνου που την καθιέρωσε γραφικά) και που, αν και γράφεται, δεν προφέρεται, πρβ π.χ. την αγγλική λέξη «του = tu» η οποία γράφεται: to (= προς) & t(w)o (= δύο) & to(o) (= επίσης). Ομοίως: rit(e) & (w)rit(e) & ri(g)t(h).. Εδώ τα: w, o, w, e, g, h δεν προφέρονται, μπήκαν για διάκριση των ομόφωνων λέξεων.

7) Το ότι η ελληνική γραφή δεν είναι ιστορική προκύπτει και από το ότι στην ελληνική γραφή τα γράμματα έχουν πάντα (σε όλες τις λέξεις) μια και μόνο προφορά και όχι έτσι σε μια λέξη και αλλιώς σε άλλη λέξη, όπως συμβαίνει στις γραφές που πράγματι είναι ιστορικές, όπως π.χ. στην Αγγλική. Εκεί και π.χ. στις λέξεις: come, go, oh, too ....το γράμμα o προφέρεται πότε a πότε ου, πότε o, πότε ου....

8) Το ότι τα γράμματα Ω(ω), Η(η), Υ(υ) δεν παρίσταναν κάποιους φθόγγους που είχε παραπάνω η αρχαία ελληνική γλώσσα-γραφή ή το ότι στην αρχαία ελληνική γλώσσα-γραφή δεν προφέρονταν το γράμμα Ω σαν ου, το γράμμα Η(η) σαν εε και το γράμμα Υ σαν ουου προκύπτει και από τα εξής:

Α) Αν σε μια λέξη υπάρχει ένα ε, α, ο, ι, ου, στη γραφή γράφουμε έτσι, π.χ.: καλός, νους, νίκη..., ενώ όταν έχουμε δυο ή περισσότερα γράφουμε έτσι (με επανάληψη): προορίζω, προορισμός, Προύσα, νόος - νους, νέος, νέες, πλέω, έπλεε, πλέετε, πνέω, πνέετε, πνέεις, πνέετε, ποιέεις - ποιείς, ποιέεται-ποιείτε, κούπα - κύπελο, ευπόληπτος, Αβραάμ, Αβραμόπουλος, Ααρών, περιίσταμαι, δίσταμαι....

Β) Αν τα γράμματα Ω(ω), Η(η), Υ(υ) αντιπροσώπευαν φθόγγους της αρχαίας ελληνικής, τότε θα έπρεπε τα γράμματα αυτά:

α) να υπήρχαν σε όλα τα αλφάβητα των αρχαίων ελληνικών πόλεων-κρατών (Κρητικό, Αττικό κ.α.), ενώ κάτι τέτοιο δε συμβαίνει,. Επίσης τα γράμματα Ω, Η δεν υπάρχουν και στη λατινική γραφή. Αρχικά τα γράμματα αυτά υπήρχαν μόνο στο Ιωνικό αλφάβητο-γραφή, απ' όπου και καλούνταν Ιωνικά, γιατί οι Ίωνες πρώτοι τα επινόησαν-χρησιμοποίησαν για διάκριση ομόηχων λέξεων και μετά αυτά πέρασαν και στο κοινό ελληνικό αλφάβητο. Ιωνικά ΙΠΠΗΣ, ΑΧΑΡΝΗΣ,.... = ΔΩΡΙΚΑ ΙΠΠΕΙΣ, ΑΧΑΡΝΕΙΣ....

β) να βρίσκονται τυχαία στις γραπτές λέξεις και όχι σε συγκεκριμένες και ανάλογες θέσεις με το τι μέρος λόγου έχουμε, πρβ π.χ. ότι όλα τα ρήματα γράφονται στη λήγουσα με -ω,ει, όλα τα θηλυκά γράφονται στη λήγουσα με -η, όλοι οι πληθυντικοί γράφονται στη λήγουσα με -οι ....: καλώ και καλό, καλεί και καλή και καλοί.....

9) Αν στην αρχαία εποχή τα γράμματα Ω, Η, Υ προφέρονταν διαφορετικά από τα Ο, Ι, τότε οι αρχαίες γραμματικές δεν θα

ανέφεραν τα μέρη λόγου των λέξεων. Τα αναφέρουν προκειμένου να τα μαθούς οι μαθητές, ώστε ανάλογα με αυτά να χρησιμοποιούν τα ομόφωνα γράμματα $O(o) = \Omega(\omega)$, $E(\epsilon) = AI(ai)$, $I(i) = H(\eta) = Y(y)$ ....Για παράδειγμα τα ρήματα γράφονται με -ω,ει: καλώ,είς..., ενώ τα ουσιαστικά και επίθετα με -ο,η: καλό, καλή....

10) Αν πούμε σε κάποιον, ακόμη και καθηγητή Γλωσσολογίας, να γράψει μια λέξη, π.χ. τις λέξεις: λιπί, καλο, λιρα, αγαθι, ..., μας ρωτά για το τι μέρος λόγου (γένος, αριθμό, πτώση κλ.π) έχουμε και στη συνέχεια γράφει ανάλογα, ήτοι: «καλό» = καλό (ουδέτερο) και καλώ (ρήμα), καλή (επίθετο) και καλοί (πληθυντικός) και καλεί (ρήμα), «λίπι» = λείπει (ρήμα) και λύπη ((ουσιαστικό, στεναχώρια) και λίπη (πληθυντικός ουσιαστικού το λίπος).....

«ΤΟΥ ΚΟΒΕΙ» «ΔΕ ΤΟΥ ΚΟΒΕΙ» - ΤΑΧΙΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

Οι δάσκαλοι στα ελληνικά δημοτικά σχολεία, όπως είναι γνωστό, διδάσκουν την ορθή ανάγνωση και την ορθή γραφή στα παιδιά μαθαίνοντας τους από τη μια ότι τα γράμματα του αλφάβητου είναι τα εξής: Α(α), Β(β)..... και από την άλλη λέγοντας τους ότι όταν λέμε π.χ. «καλό φαγητό» γράφουμε τη λέξη «καλό» με -ο, ήτοι καλό, ενώ όταν λέμε «καλώ στο τηλέφωνο» γράφουμε τη λέξη καλώ με -ω., ήτοι καλώ. Ομοίως όταν λέμε , λένε, «καλοί άνθρωποι» γράφουμε τη λέξη καλοί με οι, ενώ όταν λέμε «καλή γυναίκα» γράφουμε τη λέξη καλή με -η κ.α. και αυτό προκειμένου να απομνημονεύσει οι μαθητής μια-μια την ορθή γραφή των λέξεων κ.α.

Προ αυτού σε όποιο μαθητή του «κόψει» ότι στην Ελληνική Γραφή υπάρχουν τα ομόφωνα γράμματα $\Omega(\omega) = O(o)$, $E(\epsilon) = AI(ai)$, $I(i) = H(\eta) = Y(y) = YI(yi) = EI(ει) = OI(oi)$, τα οποία έχουν επινοηθεί προκειμένου να τα χρησιμοποιούμε στη γραφή με κανόνες (γράφοντάς π.χ. τα ρήματα με τα γράμματα -ω,ει, τα θηλυκά με -η, τα ουδέτερα με -ο,ι, ο πληθυντικός με οι....) για διάκριση των ομόηχων λέξεων: καλώ και καλό, καλή και καλοί και καλεί ..... μαθαίνει και μάλιστα άνετα και γρήγορα να γράφει και να διαβάζει. Αντίθετα σε όποιον μαθητή δεν του «κόψει», παθαίνει είτε δυσλεξία είτε απέχθεια στη γραφή και προ αυτού μένει αναλφάβητος, όπως κόντεψα να πάθω και εγώ ο ίδιος γι αυτό και λέω εδώ όσα λέω.

Η αιτία για την οποία οι μαθητές διδάσκονται με τον ως άνω τρόπο την Ελληνική Γραφή είναι γιατί τα σχολικά βιβλία γλώσσας και γραφής αναφέρουν από τη μια ότι αρχαία Ελληνική Γλώσσα ήταν διαφορετική από τη νέα, επειδή στην αρχαία υπήρχαν παραπάνω φθόγγοι, αυτοί που γράφονταν με τα γράμματα Ω, Η, Υ, και από την άλλη ότι η νέα Ελληνική Γραφή είναι ιστορική, επειδή, λένε, διασώζει από συνήθεια τα άχρηστα σήμερα γράμματα Ω, Η, Υ και συνεπώς,

λένε, πρέπει οι μαθητές να μάθουν-απομνημονεύουν μια-μια τη γραφή των λέξεων με τον ως άνω τρόπο.

Ωστόσο όλα αυτά είναι εκτός πραγματικότητας, γιατί τα γράμματα $\Omega(\omega) = \text{O}(\omicron)$, $\text{E}(\epsilon) = \text{AI}(\alpha\iota)$, $\text{I}(\iota) = \text{H}(\eta)$ ..., υπήρχαν και υπάρχουν στην Ελληνική Γραφή για τους τεχνικούς ή άλλως ετυμολογικούς λόγους που είδαμε πιο πριν και συνεπώς ο σωστός και τάχιστος τρόπος εκμάθησης της Ελληνικής Γραφής είναι να μάθει ο μαθητής:

A) Το ελληνικό αλφάβητο, ήτοι την αντιστοιχία των 20 φθόγγων της Ελληνικής γλώσσας: α ε ο υ ι κ γ χ τ δ θ π β φ μ ν λ ρ σ ζ με τα 24 κεφαλαία και μικρά γράμματά τους: Α(α), Β(β), Γ(γ)....

B) Τα ομόφωνα γράμματα: ΑΙ(αί) = Ε(ε), Ο(ο) = Ω(ω), Ι(ι) = Η(η) = Υ(υ) = ΕΙ(ει) = ΟΙ(οι) = ΥΙ(υι), Μ(μ) = ΜΜ(μμ), Ν(ν) = ΝΝ(νν), ΣΣ(σς)...., καθώς και τους κανόνες με τους οποίους χρησιμοποιούνται αυτά στη γραφή, όπως π.χ. ότι: τα ρήματα γράφονται στη λήγουμε με τα γράμματα -ω,ει: καλ-ώ,εις,εί, σήκ-ω,...ενώ τα θηλυκά με -η: καλή,ής, νίκη, τιμή... τα ουδέτερα με ο/ι: καλ-ό, κακό, φυτό... τυρί, ψωμί.....Και αυτό προκειμένου να βοηθούμε τον αναγνώστη και στη σωστή προφορά και στη σωστή ετυμολογία της γραπτής λέξης ή άλλως για διάκριση των ομόηχων: φθογγικά «καλό» = ορθογραφικά καλώ (= ρήμα), καλό (= επίθετο)....

ΤΟ ΤΕΣΤ – ΙΔΟΥ Η ΡΟΔΟΣ!

Στα σημερινά πανεπιστημιακά βιβλία γλώσσας και γραφής αναφέρονται:

<< Η Ελληνική ιστορική γραφή, απόψεις: Erasmus, Saussure... Έννοια, είδη και σύγχρονες τάσεις στη διαμόρφωση αναλυτικών προγραμμάτων. Κυριότερες θεωρίες για τη διδακτική των αρχαίων Ελληνικών. Μοντέλα διδασκαλίας των αρχαίων Ελληνικών. Μάθηση και ενθάρρυνση. Μάθηση με υποκατάσταση. Συντελική μάθηση. Ενορατική, αθροιστική και κοινωνική μάθηση. Γενετικοί παράγοντες ανάπτυξης του Piaget και η παιδαγωγική και διδακτική της αξιοποίησης. Σκέψη και γλώσσα. Θεωρίες της ψυχολογίας της μάθησης. Ψυχολογολογία. Μενταλιστική, ουμανική.. Θεωρία. Σύγχρονες τάσεις στη διδασκαλία των νέων Ελληνικών. Μάθηση και ανάπτυξη.... Το πρόγραμμα σπουδών Curriculum, syllabus... Όροι συγκριτικής γλωσσολογίας: Aequivalenz - Tranfer - interimsprachen...Η συγκριτική γλωσσολογία στα πλαίσια της δομιστικής γραμματικής και της γενετικής - μετασχηματιστικής γραμματικής..... Βασικές αρχές του προτύπου Clomsky της Κυβέρνησης και Αναφορικής. Συγκριτική ανάλυση γραμματικών φαινομένων"..... >>...

Δηλαδή γράφουν κεφάλαια με κάτι τίτλους που μόλις τους βλέπει "κουφαίνεσαι". Σε κάνουν να λες: "Πρόγραμμα Curriculum..! Μοντέλα διδασκαλίας..! Πω.. πω τι είναι αυτά! Μωρέ άνθρωποι είναι αυτοί ή σοφοί ή προφήτες! Μωρέ να μην έχουμε και 'μείς έναν τέτοιο

καθηγητή, μόνο είχαμε το δικό μας τον "ανόητο" και μείναμε αγράμματοι! Ρε τους άχρηστους στο Υπουργείο Παιδείας τι μας κάνουν! Πως μας αδικούν έτσι"! Καλά ε, σου μιλάω για μεγάλη επιστήμη, εξωτερικού! Να λες τους τίτλους αυτούς στους φίλους σου και να τους "τρελαίνεις"! Να τους κάνεις να αισθάνονται "κόμπλεξ", να τρέχουν και να διαμαρτύρονται, που με μέσον αποκλείστηκαν από τα μεταπτυχιακά του ΙΚΥ! Έπειτα να νομίζεις ότι η γραφή και η ανάγνωση είναι κάτι που μόνο ένας απόφοιτος από το Πανεπιστήμιο των ως άνω καθηγητών μπορεί να διδάξει!

Ωστόσο **σπουδάζοντάς τα σε βάθος και προσεκτικά** σε κάνουν να λες: "Καλά, ε, σου μιλάω για μεγάλες χαζομάρες! Μα, αν ισχύουν τα ως άνω (δηλαδή ότι η Ελληνική γραφή είναι ιστορική ή ενόραση κ.τ.λ. ή γίνονται με μοντέλα κ.τ.λ.) και όχι αυτά που είπαμε εμείς πιο πριν, τότε «ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα»! Ας μας πει κάποιος από τους ως άνω καθηγητές πώς γράφονται π.χ. οι λέξεις "κριτικός, καλό, καλί" χωρίς να του πω τίποτε άλλο; Φυσικά δε θα μπορέσουν να το κάνουν στον αιώνα τον άπαντα, γιατί απλούστατα οι λέξεις στην Ελληνική γραφή δε γράφονται ούτε τυχαία ούτε ιστορικά ούτε μόνο φθογγικά, αλλά αφ' ενός φθογγικά και συνάμα ανάλογα με την ετυμολογία τους (δηλαδή ανάλογα με το τι μέρος λόγου ή τύπος κ.τ.λ. είναι το σημαινόμενό τους και συνάμα ανάλογα με τη ρίζα ή την πρωτότυπη λέξη τους, αν έχουμε λέξη παράγωγη) χρησιμοποιώντας με κανόνες τα ομόηχα γράμματα $O(o) = \Omega(\omega)$, $E(\epsilon) = AI(ai)$, $I(i) = H(\eta) = Y(y)$ ..., τα οποία επινοήθηκαν προκειμένου με αυτά να γράφουμε την πιστή προφορά των λέξεων και συνάμα να γναι γίνεται διάκριση των ομόηχων λέξεων, πρβ π.χ.:

Φθογγικά: "κριτικός = ορθογραφικά: **Κρητικός**, με η, αν από Κρήτη και **κριτικός**, με ι, αν από κρίνω, κριτής

Φθογγικά: "καλό, καλί" = ορθογραφικά: **καλώ, καλεί** (με -ω,ει, αν έχουμε ρήμα) & **καλό, καλή, καλοί** (με -ο,η,οι, αν έχουμε επίθετο).

Άρα η Ελληνική γραφή μαθαίνεται με *"ενθάρρυνση, με πρόγραμμα, με μοντέλα, με θεωρίες, με μάθηση και υποκατάσταση"*... ή με συγκεκριμένους κανόνες που ή τους ξέρεις και γράφεις ή που δεν τους ξέρεις και δε γράφεις όση νοημοσύνη και αν διαθέτεις;

Άρα είναι ή δεν είναι βλακείες οι άνω απόψεις; Άρα είναι ή δεν είναι ανοησία το ότι η Ελληνική γραφή είναι ιστορική; Άρα χρειάζεται κάποιος 6 χρόνια δημοτικό και 6 χρόνια γυμνάσιο, για να μάθει τελικά να γράφει και να διαβάζει σωστά ή ένα απλό δάσκαλο γνώστη των γραμματικών κανόνων και των στοιχείων του αλφάβητου, για να του τα μάθει σε 30 λεπτά!

(Περισσότερα βλέπε στα βιβλία:

Α) «ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΡΑΦΗΣ», Α. ΚΡΑΣΑΝΑΚΗ.

Β) «ΨΕΥΔΗ ΠΟΥ ΛΕΓΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑ & ΓΡΑΦΗ», Α. ΚΡΑΣΑΝΑΚΗ»)

5. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΞΕΠΕΡΑΣΤΗΚΕ

Επειδή σε όλες τις γλώσσες υπάρχουν πάρα πολλές διαφορετικές λέξεις, καθώς και πάρα πολλές διαφορετικές συλλαβές (οι διαφορετικές λέξεις είναι αμέτρητες και οι διαφορετικές συλλαβές είναι πάνω από 500- 700 σε κάθε γλώσσα), άρα είναι αδύνατο να υπάρξει γραφή που να έχει τόσα σύμβολα ή άλλως γράμματα όσες είναι και οι λέξεις ή οι συλλαβές μιας γλώσσας, γιατί τότε κανένας δε θα θυμόταν -χειρίζονταν σωστά τόσα πολλά σύμβολα. Ομοίως επειδή σε όλες τις γλώσσες υπάρχουν πάρα πολλές, αμέτρητες, ομόηχες λέξεις, άρα δεν είναι δυνατόν να υπάρξει γραφή, τουλάχιστον αξιόπιστη, που να έχει μόνο τόσα γράμματα όσοι και οι διαφορετικοί φθόγγοι των λέξεων, γιατί με αυτή τη γραφή θα γίνονται συνέχεια παρανοήσεις, αφού και π.χ. η ελληνική λέξη που φθογγικά προφέρεται «τίχι» σημαίνει: τείχη (της πόλης), τοίχοι (σπιτιού), τύχη (η μοίρα), τύχει (ρήμα)...: Ομοίως «καλί» = ορθογραφικά: καλοί (επίθετο πληθυντικό) & καλή (επίθετο ενικό) & καλεί ρήμα)... «λίρα» = λύρα (μουσικό όργανο) και λίρα (νόμισμα)....

Προ αυτού οι άνθρωποι επινόησαν διάφορα τεχνάσματα προκειμένου να επιτύχουν την αποταμίευση (καταγραφή) του προφορικού λόγου. Το πρώτο από αυτά τα τεχνάσματα που επιτεύχθηκε ήταν η ιδεογραφική γραφή, είδη της οποίας είναι η κινέζικη γραφή, η αιγυπτιακή ιερογλυφική γραφή κ.α. Με τη γραφή αυτή καταγράφονται όχι οι λέξεις, αλλά τα νοήματα του προφορικού λόγου και χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτό διάφορα ιδεογράμματα για τις έννοιες που εκφράζει ο προφορικός λόγος και μεθερμηνεύοντάς τα όπως κάνουμε σε ένα κουφό προκειμένου να του δώσουμε να καταλάβει κάτι. Μετά επινοήθηκε η φωνητική ετυμολογική γραφή με την οποία καταγράφεται από τη μια η φθογγική προφορά κάθε λέξης με ξέχωρα φθογγικά γράμματα και από την άλλη η ετυμολογία τους (μέρος λόγου, γένος, αριθμός κ.α.) χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτό επιπλέον διάφορα σύμβολα.

Στην Ελληνική Γραφή για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται τα ομόφωνα γράμματα των φωνηέντων, ήτοι τα: $O(o) = \Omega(\omega)$, $I(i) = H(\eta) = Y(y)$ ..., τα οποία χρησιμοποιούνται στη γραφή με κανόνες, πρβ π.χ. τη λέξη που φθογγικά προφέρεται «λίπι» = ορθογραφικά: λύπη & λείπει & λίπη....

Στις άλλες αρχαίες αλφαβητικές γραφές (φοινικική, εβραϊκή, αρχαία αιγυπτιακή κ.α.) για τον ίδιο λόγο χρησιμοποιούνται στη γραφή κάποια σημεία (παύλες, κουκίδες, πνεύματα κ.α.) που μπαίνουν είτε αρχικά είτε πάνω ή κάτω από τα σύμφωνα της λέξης, καθώς και διάφορα ομόφωνα γράμματα των συμφώνων, που είναι κάτι όπως γίνεται και στη λατινική με τα εκεί ομόφωνα γράμματα: Q = K = C, F = PH, E= AE ..... , όπως θα δούμε πιο κάτω.

ΤΟ ΤΕΧΝΑΣΜΑ, Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Το τέχνασμα, που είναι και το πιο τέλειο και το πιο εύκολο στον κόσμο, που επινόησαν οι αρχαίοι Έλληνες προκειμένου να καταφέρουν να αποταμιεύουν τον προφορικό λόγο, να καταγράφουν πιστά τις λέξεις, ήταν η επινόηση από τη μια τόσων γραμμάτων όσοι και οι φθόγγοι των λέξεων, φωνηέντων και συμφώνων, ήτοι των γραμμάτων: Α(α), Β(β), Γ(γ), Γ(δ), Ε(ε)... και από την άλλη επιπλέον κάποιων ομόφωνων γραμμάτων, ήτοι των: Ω(ο) = Ο(ο), Ε(ε) = ΑΙ(αι), Η(η) = Υ(υ) = Ι(ι) ... με τα οποία, βάσει κανόνων, αφενός υποδειχεται από τη μια η πιστή προφορά των λέξεων και από την άλλη η ετυμολογία τους (μέρος λόγου, γένος, αριθμός κ.τ.λ.), γράφοντας π.χ. τα ρήματα με -ω,ει και τα ονόματα με -ο,η,ι, ώστε έτσι να μη γίνονται παρανοήσεις με τις ομόηχες λέξεις,.... πρβ π.χ.: καλώ και καλό, καλεί και καλή..... , λίπη & λείπει & λύπη....

Επίσης στην ελληνική γραφή επινοήθηκαν και τα κεφαλαία και μικρά γράμματα από τα οποία έχει κανονιστεί να γράφουμε τα κύρια ονόματα με κεφαλαίο γράμμα (γράφουμε το αρκτικό γράμμα της λέξης) και στα κοινά με μικρό, για διάκριση των ομόηχων λέξεων, πρβ: νίκη & Νίκη, αγαθή & Αγαθή..

Με τα κεφαλαία γράμματα διακρίνονται και οι προτάσεις(γράφοντας το αρκτικό της πρότασης με κεφαλαίο) στα κείμενα.

ΤΟ ΤΕΧΝΑΣΜΑ, Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Παρατηρώντας τον τρόπο με τον οποίο καταγράφονται οι λέξεις στη λατινική (Ρωμαϊκή) γραφή βλέπουμε ότι εκεί καταγράφονται όχι επακριβώς όμοια με την ελληνική γραφή, αλλά παρόμοια. Δηλαδή και εκεί οι λέξεις γράφονται φθογγικά και συνάμα ετυμολογικά, όμως με λιγότερη ορθογραφία.

Στο Λατινικό αλφάβητο – Λατινική γραφή τους δεν υπάρχουν βασικά τα γράμματα Ω(ω), Η(η) που υπάρχουν στην Ελληνική, επειδή οι Λατίνοι αντιγράψανε το Ελληνικό αλφάβητο – ελληνική γραφή πριν επινοηθούν τα γράμματα αυτά.

Ωστόσο εκεί υπάρχουν τα άλλα ελληνικά αρχαία ελληνικά ομόηχα γράμματα, ήτοι τα: σύμφωνα: $K(k) = Q(q) = C(c)$, $F(f) = PH(ph), \dots$, καθώς και τα φωνήεντα $Y(y) = I(i)$, $E(e) = AE(ae)$, $OE(o)$ .... με τα οποία υποδειχνεται, βάσει κανόνων, από τη μια η πιστή προφορά και από την άλλη μερικώς η ετυμολογία κάποιων λέξεων για διάκριση των ομόηχων, πρβ π.χ.: Mensa (ενικός) – mensae (πληθυντικός), Φοίνιξ > Phoenix, Γραικία > Graecia

Β. ΟΙ ΓΡΑΦΕΣ ΜΕ ΛΑΤΙΝΙΚΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ (ΑΓΓΛΙΚΗ, ΓΑΛΛΙΚΗ, ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ ΚΛΠ) ΕΙΝΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΑΤΕΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣ ΤΟΥΣ

Παρατηρώντας τον τρόπο με τον οποίο καταγράφονται οι λέξεις στις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες (Αγγλική, Γαλλική, Ολλανδική κ.α.) βλέπουμε ότι οι λέξεις εκεί δε γράφονται με τον ίδιο τρόπο που γράφονται στην ελληνική ή τη λατινική γραφή, αλλά ιστορικά, ήτοι όπως έχουν (φωτογραφικά) στην αρχαία Ελληνική γραφή, άσχετα αν εκεί μπορεί και να προφέρονται κάπως διαφορετικά. Ειδικότερα στις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες:

α) Οι λέξεις που προέρχονται από την ελληνική γράφονται όπως ακριβώς και στην ελληνική, άσχετα αν εκεί μπορεί και να προφέρονται κάπως αλλιώς, πρβ:

Ελληνική: πρόβλημα, τιτάν(ας), Γεωργία, Ευρώπη, ιδέα, τυπώνω, Ολυμπία, φιλοσοφία, τηλέφωνο.....

Αγγλική: problem ("πρόμπλεμ"), titan («ταϊταν»), Europe («γιούροπ»), idea («αϊντία»), type («τάϊπ»), Olympia, philosophy, telephone,... ελληνική: ακ(τ)ίς, Γεωργιανός, Συριανός, Λατίνος... > γαλλική: action («αξόν»), Georgien («ζεορζάν»), Syrien («σιριάν»), Latin («λατάν»)...

Με ελληνική ή λατινική ορθογραφία γράφονται και οι λέξεις άλλων γλωσσών (αραβικές, εβραϊκές....) που πέρασαν στις γραφές αυτές μέσω της ελληνικής ή της λατινικής, πρβ: ελληνικά: άλγεβρα, Εμμανουήλ, Δανιήλ.... = αγγλικά: Algebra, Emmanuel, Daniel....

β) Οι παράγωγες λέξεις γράφονται στο θέμα όμοια με τις πρωτότυπές τους, δηλαδή διατηρούν την ιστορική τους ορθογραφία, άσχετα, αν η προφορά της παράγωγης λέξης μπορεί να έχει αλλάξει λόγω φθογγικού πάθους (συναίρεσης κ.α.), πρβ π.χ. στην αγγλική την πρωτότυπη λέξη volcano (προφορά «βολκείνουν», το a = εϊ) και την παράγωγη volcanic (προφορά «βολκανικ», το a = α). Ομοίως: athlete ("άθλιτ") > athletic ("αθλέτικ"), busy ("μπάζι") > business ("μπίζνες"), day ("ντέι") > Sunday ("σάντι"), live («λάϊβ») > living ("λίβινκ")...

γ) Οι λέξεις που δεν υπάρχουν στην ελληνική γραφή-γλώσσα γράφονται φθογγικά με το λατινικό αλφάβητο, π.χ.: on, this, in, cat .... Συνάμα οι ομόηχες λέξεις παίρνουν επιπρόσθετα ένα γράμμα (τυχαίο ή σύμφωνα με τη σκέψη εκείνου που την καθιέρωσε γραφικά) και που, αν και γράφεται, δεν προφέρεται, πρβ π.χ. την αγγλική λέξη «του = tu» η οποία γράφεται: to (= προς) & t(w)o (= δύο) & to(o) (= επίσης). Ομοίως: rit(e) & (w)rit(e) & ri(g)t(h).. Εδώ τα: w, o, w, e, g, h δεν προφέρονται, μπήκαν για διάκριση των ομόφωνων λέξεων Ομοίως: sent & cent & scent, pare & pair & pear, boy & buoy, no & know, sail & sale, grown & groan, fought & fort, war & wore, side & sighed, made & maid, night & knight, soared & surd, hole & whole, morning & mourning .....

Όλα τα παραπάνω είναι και η αιτία που στις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες:

α) Υπάρχει δυσαρμονία μεταξύ γραφής και προφοράς. Εδώ άλλα προφέρουμε και άλλα γράφουμε ή άλλα βλέπουμε και άλλα προφέρουμε. Παρουσιάζεται το φαινόμενο για το ίδιο γράμμα να έχουμε πέντε, έξι κ.τ.λ. προφορές (να παριστάνει ακόμη και συλλαβές) και όχι πάντα μια και συγκεκριμένη, αυτή που δείχνει το αλφάβητο, όπως συμβαίνει στην ελληνική γραφή. Για παράδειγμα το γράμμα o στις αγγλικές λέξεις go, one, on, come, to..., προφέρεται άλλοτε O, άλλοτε ΟΟΥ, άλλοτε ΟΥΑ, άλλοτε Α, άλλοτε ΟΥ... Ομοίως το γράμμα a στις λέξεις: was (γουόζ), America (αμέρικα), hand (χέντ), table (τέϊμπλ)... προφέρεται άλλοτε εϊ άλλοτε α άλλοτε ε, άλλοτε ουο.. Ομοίως το γράμμα i στις λέξεις: titan (ταϊτάν), prize (πράϊζ), girl (γκέρλ), pig (πιγκ), ability (αμπιλίτι)... προφέρεται άλλο αι άλλοτε ι άλλοτε ε... Ομοίως τα υπόλοιπα.

β) Ορθογραφία είναι η δημιουργία για κάθε λέξη ενός ορισμένου "οπτικού ινδάλματος", το οποίο γι' αυτούς που ξέρουν από γραφή αποτελεί την "ιδεατή εικόνα" γραφής κάθε λέξης. Η ιδεατή αυτή εικόνα συνάπτεται στο νου του ομιλούντος προς την ακουστική "εικόνα, δηλ. προς τον τρόπο προφοράς μιας δεδομένης λέξεως, καθώς και προς τη σημασία της.

γ) Ο χρόνος που απαιτείται για την εκμάθησή τους είναι τόσοσ, όσοσ χρειάζεται για να απομνημονεύσει ο μαθητής μια-μια τη γραφή όλων των λέξεων, επομένως κάτι πάρα πολύ δύσκολο και χρονοβόρο.

δ) Δεν μπορεί κάποιος όχι μόνο να καταγράψει, αλλά και να υποδείξει μια οποιαδήποτε προφορά. Προ αυτού, αλλά και για να υποδειχθεί η σωστή προφορά των λέξεων με λατινικούς χαρακτήρες στα διάφορα λεξικά, χρησιμοποιούνται παράλληλα τα καλούμενα **φωνητικά σύμβολα (phonetic symbols)**. Δηλαδή εδώ έχουμε μια γραφή ως βοηθητική μιας άλλης γραφής!!

ε) Πολλοί ισχυρίζονται ότι οι εν λόγω ιστορικές γραφές πρέπει να καταργηθούν και όχι η ελληνική, αν θέλουμε να παραταχθούν η χρονοβόρα μαθησιακή εκπαίδευση και τα μαθησιακά προβλήματα, όπως ο αναλφαβητισμός, η διγλωσσία, η δυσλεξία κ.α.

Προ αυτού, για να μάθει κάποιος μαθητής να γράφει και να διαβάζει σωστά τις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες, θα πρέπει να απομνημονεύσει μια-μια τη γραφή και την προφορά των λέξεων, άρα κάτι πολύ δύσκολο και χρονοβόρο, καθώς και κάτι που είναι σίγουρο ότι θα προκαλέσει απέχθεια ή στρες κ.τ.λ. σε κάποιους ευερέθιστους μικρούς μαθητές με αποτέλεσμα κατόπιν τη δυσλεξία τους.

Ειδικότερα, αφού οι γραφές με λατινικούς χαρακτήρες είναι ιστορικές ή επειδή εκεί τα γράμματα δεν έχουν πάντα την αυτή προφορά κ.τ.λ., γι αυτό και στις γραφές αυτές δε διδάσκονται οι φθόγγοι, ο συλλαβισμός, η αντιστοιχία φθόγγων – γραμμάτων και οι κανόνες ορθογραφίας (δηλαδή το πότε βάζουμε π.χ. ε & ι, ο & αυ, Ι & γ...) παρά μόνο από τη μια τα στοιχεία γραφής (οι χαρακτήρες A(a), b(b), G(g)...), για να απομνημονεύσει ο μαθητής το σχήμα τους, και από την άλλη οι καθιερωμένοι συνδυασμοί γραμμάτων που αντιπροσωπεύουν τις γραπτές λέξεις, όπως π.χ. ο συνδυασμός των γραμμάτων two για τη λέξη «του» (= δύο), το συνδυασμό των γραμμάτων too για τη λέξη «του» (= επίσης), το συνδυασμό των γραμμάτων apple για τη λέξη "έπλη" (= μήλο) κ.τ.λ., για να τους απομνημονεύσει, όπως τα ιδεογράμματα, ο μαθητής. Για τον ίδιο λόγο πολλά βιβλία, για να απομνημονεύσουν οι μαθητές ποιο εύκολα τους συνδυασμούς αυτούς, βάζουν δίπλα τους το γράφημα ή την εικόνα αυτού που παριστάνει, όπως π.χ. την εικόνα ενός μήλου και δίπλα του (ή από κάτω) το συνδυασμό των γραμμάτων «apple» για τη λέξη «έπλη = μήλο»...!

6. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΙΟ ΤΕΛΕΙΑ ΚΑΙ Η ΠΙΟ ΕΥΚΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Συγκρίνοντας την Ελληνική Γραφή με όλες τις άλλες βλέπουμε ότι είναι και η πιο εύκολη και η πιο τέλεια του κόσμου, επειδή έχει επινοητική τεχνική.

Η Ελληνική Γραφή είναι η πιο τέλεια του κόσμου, αφού είναι η μόνη γραφή στον κόσμο που γράφει από τη μια τη σωστή προφορά της κάθε λέξης τη στιγμή που την γράφουμε με συγκεκριμένα και ξεχωριστά γράμματα για κάθε φθόγγο, ήτοι τα γράμματα: A(a), B(b)..., π.χ.: α-ε-τ-ό-ς και από την άλλη ανάλογα με την ετυμολογία της (μέρος λόγου, γένος, αριθμό κλπ) με την επινόηση των ομόφωνων γραμμάτων: O(o) = Ω(ω), E(ε) = ΑΙ(αι), Ι(ι) = Η(η)..., ώστε έτσι να βοηθιέται ο αναγνώστης και στην κατανόηση της κάθε λέξης και στη διάκριση των ομόηχων, πρβ π.χ. ότι άλλο η λέξη «καλό» =

ορθογραφικά καλώ και άλλο η λέξη «καλό» = ορθογραφικά καλό. Ομοίως «καλί» = ορθογραφικά καλ-εί/ Καλή / καλ-οί / καλ-ή. Ομοίως «ιδι» = είδη/ ιδει / Ίδη / ήδη..... Συνεπώς η ελληνική γραφή γράφει καλύτερα και από το μαγνητόφωνο. Με το μαγνητόφωνο μπορεί να γίνει παρανόηση με τις ομόηχες λέξεις, ενώ με το ελληνικό σύστημά γραφής όχι, γιατί γράφει και την πιστή προφορά (τους φθόγγους) και την σωστή ετυμολογία των λέξεων με τον επινοητικό τρόπο που είδαμε πιο πριν, κάτι που δεν ισχύει σε όλες τις άλλες γραφές, όπως θα δούμε πιο κάτω.

Η ελληνική γραφή είναι επίσης η πιο εύκολη του κόσμου, γιατί γράφει με σύστημα, με λίγους και συγκεκριμένους κανόνες, και όχι με πολλούς κανόνες ή ιστορικά, όπως συμβαίνει στις άλλες γραφές. Ο χρόνος εκμάθησης της ελληνικής γραφής είναι ελάχιστος. Όσο απαιτείται προκειμένου να μάθει κάποιος από τη μια το αλφάβητο: Α(α), Β(β)... και από την άλλη τους λίγους κανόνες χρήσης των ομόφωνων γραμμάτων του, ήτοι τη σωστή χρήση των κεφαλαίων και μικρών γραμμάτων: Α(α), Β(β), Γ(γ),... , καθώς και των ομόηχων γραμμάτων, ήτοι των εξής φωνηέντων και συμφώνων: ΑΙ(αι) = Ε(ε), Ω(ω) = Ο(ο), Ι(ι) = Η(η) = Υ(υ) = ΟΙ(οι) = ΕΙ(ει), Μ(μ) = ΜΜ(μμ), Ν = ΝΝ(νν)... , όπως για παράδειγμα ότι τα θηλυκά γράφονται με -η: καλή, ής, νίκη, τιμή..., τα ρήματα γράφονται με τα γράμματα -ω, ει, ενώ τα ουδέτερα με ο/ι: καλ-ό, κακό, φυτό... τυρί, ψωμί.....

Δεν είναι τυχαίο που οι Έλληνες πρώτοι αρίστευσαν στις τέχνες και στις επιστήμες. Και αυτό, γιατί αυτοί πρώτοι επινόησαν μια γραφή που είναι αφενός πανεύκολη και αφετέρου τέλεια προκειμένου να αποταμιεύει την εμπειρία τους, τις εντυπώσεις τους κ.α.

Σαφώς η Ελληνική γραφή έχει τα ομόηχα γράμματα, τα: ο & ω, ε & αι, υ & η & ι... και έτσι φαίνεται δύσκολη και χρονοβόρα στην εκμάθησή της. Που να θυμάμαι, σου λέει ο άλλος, ποια λέξη γράφεται π.χ. με ω και ποια με ο, ποια με αι και ποια με ε κ.τ.λ.. Ωστόσο αυτό είναι για τους αμήητους ή γι αυτούς που βλέπουν επιφανειακά την Ελληνική γραφή, αφού τα ομόφωνα γράμματα αυτά δεν μπαίνουν στις λέξεις που γράφουμε τυχαία ή ιστορικά, όπως γίνεται η ορθογραφία των λέξεων στις γραφές με λατινικούς χαρακτήρες, ώστε να απαιτείται η αποστήθιση της γραφής μιας-μιας των λέξεων, αλλά με λίγους και συγκεκριμένους κανόνες, όπως π.χ. τους εξής: Τα ρήματα γράφονται με -ω,ει,: σήκω, φοιτώ, καλώ, καλεί, καλείς,.... , τα ουδέτερα με -ο,ι: σύκο, φυτό, καλό, φύλο,... φύλλο, φιλί, ..., τα θηλυκά με -η: καλή, καλής,.. κ.τ.λ. Επομένως, αν θυμούμαστε αυτούς τους κανόνες η Ελληνική γραφή γίνεται πανεύκολη.

**(Περισσότερα βλέπε στα βιβλίο:
«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ», Α. ΚΡΑΣΑΝΑΚΗ)
«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ», Α. ΚΡΑΣΑΝΑΚΗ)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με την UNESCO:

Αναλφάβητος είναι το πρόσωπο που δεν είναι ικανό να γράψει και να διαβάσει κατανοώντας μια απλή και σύντομη έκθεση γεγονότων, σχετικά με την καθημερινή ζωή.

Λειτουργικός αναλφάβητος είναι το πρόσωπο το οποίο δεν είναι ικανό να ασκήσει όλες εκείνες τις αναγκαίες δραστηριότητες για τις οποίες είναι απαραίτητη η γνώση της γραφής και ανάγνωσης για το συμφέρον της καλής λειτουργίας της ομάδας και της κοινότητάς του, καθώς επίσης και για να του επιτρέψουν να συνεχίσει να διαβάζει και να γράφει τόσο για τη δική του ανάπτυξη όσο και της κοινότητάς του.

Σύμφωνα με την Ελληνική λαϊκή αντίληψη αναλφάβητος είναι ο αγράμματος άνθρωπος και "άνθρωπος αγράμματος ξύλο απελέκητο". Πιο απλά, αναλφάβητος είναι εκείνος που, ενώ έφθασε σε μια μεγάλη ηλικία, δε γνωρίζει ούτε να γράφει ούτε και να διαβάζει και συνεπώς δεν μπορεί να αποταμιεύει την πείρα του ή να επικαλείται την πείρα των άλλων με το διάβασμα κ.τ.λ., άρα έχει τεθεί σε δεύτερη μοίρα, τόσο στην εργασία και παραγωγή όσο και στο θέαμα και ψυχαγωγία.

2. ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ

Αναλφάβητοι γίνονται οι άνθρωποι που δεν διδάσκονται ένα σύστημα γραφής και οι κύριοι λόγοι γι' αυτό είναι: ο πόλεμος (όταν υπάρχει πόλεμος κλείνουν τα σχολεία, οι άνθρωποι ασχολούνται κυρίως με τα θέματα επιβίωσης κ.α.), η φτώχεια (αδυναμίας πληρωμής διδάκτρων ή λόγω του ότι ο μαθητής πρέπει να εργαστεί), η άσχημη υγεία (οι αρρώστιες εξαναγκάζουν σε απουσίες από το μάθημα), τα προβλήματα όρασης ή ακοής, η απέχθεια του μαθητή προς τη γραφή λόγω του ότι του φάνηκε δύσκολη στην εκμάθηση κ.α.

3. Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τη Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης το 1984 στην Ελλάδα το 35% των αγροτών δεν ήταν σε θέση να διαβάσει ούτε τους τίτλους των εφημερίδων και το 82,8% των απασχολούμενων στις οικοδομές δεν είχε τελειώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση. Κάτι απαράδεκτο και γι αυτό δε φταίει κανείς άλλος παρά μόνο η κακή αντίληψη που έχει χρόνια τώρα το Υπουργείο Παιδείας και οι Έλληνες πανεπιστημιακοί καθηγητές για το Ελληνικό σύστημα γραφής. Δηλαδή που νομίζουν ότι η Ελληνική γραφή είναι ιστορική και έτσι δίνουν οδηγίες ή γράφουν βιβλία που είναι εντελώς λάθος (είναι μεν σωστά, όμως ισχύουν πιο πολύ στις σημερινές γραφές με λατινικούς χαρακτήρες και όχι στην Ελληνική) με συνέπεια κάποιοι μαθητές, αυτοί που αρκούνται μόνο στη σχολική εκπαίδευση, να βρίσκουν δύσκολη τη Ελληνική γραφή και να διακόπτουν τη φοίτηση από τα σχολεία.

Κάτι, βέβαια, απαράδεκτο, γιατί σήμερα στην Ελλάδα δεν υπάρχουν πια πόλεμοι, η εκπαίδευση γίνεται δωρεάν από το κράτος και το Ελληνικό σύστημα γραφής, αν διδαχθεί σωστά, μαθαίνεται σε 30 – 60 μόλις λεπτά (βλέπε στο βιβλίο «Το Ελληνικό σύστημα γραφής», Α, Κρασανάκη), άρα σήμερα αφ' ενός δεν έπρεπε να υπάρχει κανένας αναλφάβητος και αφ' ετέρου αν υπάρχουν κάποιοι ενήλικες ή αλλοδαποί αναλφάβητοι, θα μπορούσε το κράτος να τους μαζέψει σε κάποιο σχολείο και σε μια - δυο μέρες να τους μάθει το Ελληνικό σύστημα γραφής τέλεια.

4. Ο ΞΕΝΟΣ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Ένας από τους σοβαρότερους λόγους του αναλφαβητισμού εκτός Ελλάδος είναι η απέχθεια που δείχνουν πολλοί μαθητές στη γραφή λόγω του ότι έχουν πολύ δύσκολα συστήματα γραφής.

Οι λαοί που γράφουν ιδεογραφικά (Κινέζοι, Ιάπωνες...) έχουν ένα πολύ δύσκολο και χρονοβόρο σύστημα γραφής στην εκμάθησή του, αφού εκεί, για να μπορέσει κάποιος να γράψει και να διαβάσει, θα πρέπει να ξέρει-μάθει κάπου 30.000 - 50.000 ιδεογράμματα, άρα ένα τεράστιο ποσό για τη μνήμη του μαθητή, άρα πως να μην δημιουργηθεί εκεί αποστροφή στους μαθητές και εκατομμύρια αναλφάβητοι.

Οι λαοί που χρησιμοποιούν τη γραφή με τους λατινικούς χαρακτήρες (Άγγλοι, Ολλανδοί κ.τ.λ.) έχουν ιστορική γραφή και εξ αυτού και εκεί η γραφή είναι και πάρα πολύ δύσκολη και κάπως ακατανόητη, αφού εκεί:

α) άλλα βλέπεις και άλλα διαβάζεις, βλέπεις π.χ. τη γραφή *idea* και προφέρεις «αϊντία» αντί «ιντέα»,

β) για να μάθεις να γράφεις και να διαβάζεις πρέπει να απομνημονεύσεις μια μια τη γραφή-προφορά των λέξεων, κάτι όπως τα ιδεογράμματα στην ιδεογραφική γραφή, άρα κάτι πολύ δύσκολο και χρονοβόρο.

γ) δεν υποδεικνύεις-βοηθάς στην υπόδειξη του ορθού συλλαβισμού και στην πιστή ή ορθή προφορά των λέξεων,

δ) κάθε γράμμα έχει πάρα πολλές προφορές, πρβλ π.χ. τις λέξεις: *go* (προφορά «γκόου»), *one* («ουάν»), *on* («ον»), *come* («κάμ»),... όπου το γράμμα ο προφέρεται πότε ο, πότε α, πότε ουα, πότε ουου...

ε) για να μάθει εκεί κάποιος μαθητής να γραφεί και να διαβάζει, θα πρέπει να απομνημονεύσει μια μια τη γραφή όλων των λέξεων, κάτι ως γίνεται με την απομνημόνευση των ιδεογραμμάτων.

Αυτό συμβαίνει, γιατί η γραφή αυτή δε γράφει φθογγικά τις λέξεις, αλλά ως έχουν (φωτογραφικά) στη λατινική ή Ελληνική γραφή (παρά το ότι εκεί μπορεί και να προφέρονται αλλιώς οι ίδιες λέξεις), πρβλ π.χ. Ελληνικά: *ιδέα, Ευρώπη, κούπα ή κύπελλο, γράμμα, φιλοσοφία...* = αγγλικά: *idea, Europe, cup, grammar, philosophy.....* (προφορά αγγλική: «αϊντία, γιούροπ, κάπ, γκράμαρ» ...)

Αυτά είναι και οι λόγοι που Έρασμος, Saussure κ.α. έχουν ζητήσει την κατάργηση των σημερινών γραφών με λατινικούς χαρακτήρες (αγγλικής, γαλλικής, ολλανδικής κ.τ.λ.) και δημιουργία μιας άλλης που να έχει τόσα γράμματα όσοι και οι φθόγγοι. Κάτι που ως προς το δεύτερο δεν είναι σωστό, γιατί αν γράφουμε τις λέξεις μόνο φθογγικά δεν είναι δυνατόν να διακρίνονται οι ομόηχες και έτσι όλο λάθη θα γίνονται. Η μόνη λύση είναι η καθιέρωση παγκόσμια της Ελληνικής γραφής (του Ελληνικού αλφάβητου και των μηχανισμών του).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Η ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

1. Η ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ ΓΛΩΣΣΑ, Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Γλωσσικό ζήτημα λέγεται το θέμα, η διαμάχη που τίθεται, όταν έχουμε μη ομοιόμορφη ομιλία μιας γλώσσας σε όλους αυτούς που την ομιλούν. Γλωσσικό ζήτημα υπάρχει όταν έχουμε διαφορά ανάμεσα στην προφορική γλώσσα του λαού (την καλούμενη δημοτική ελληνική γλώσσα) και την επίσημη γραπτή (την καλούμενη καθαρεύουσα ελληνική γλώσσα).

Στην Ελλάδα σήμερα δεν υπάρχει γλωσσικό ζήτημα, επειδή εκεί τακτοποιήθηκε πρόσφατα με κρατική παρέμβαση, όμως παλιότερα υπήρξε και μάλιστα πολύ έντονο. Το Ελληνικό γλωσσικό ζήτημα οφειλόταν στο ότι στα σχολεία, ύστερα από εντολή του Υπουργείου παιδείας, διδασκόταν η αρχαία γλώσσα ή μια γλώσσα που πλησίαζε στην αρχαία Ελληνική, η καλούμενη «καθαρεύουσα», και στο σπίτι μιλιόταν η νέα Ελληνική ή η τοπική ελληνική διάλεκτος. Για παράδειγμα, ενώ π.χ. στο σπίτι λέγαμε: *"λάδι, ρήτορας, τάξη, Αθήνα, οντότητα, παιδί...."* Στην επίσημη γλώσσα και γραφή (στην καθαρεύουσα) λέγαμε γράφαμε: *"έλαιον, ρήτωρ, τάξις, οντότις, Αθήναι, παιδίον..."*

Ομοίως άλλοι έλεγαν: "ψάρι" και οι άλλοι "ιχθύς", άλλοι "μπογιατζής" (τούρκικα) και άλλοι "ελαιοχρωματιστής" (Ελληνικά)..

Το ελληνικό γλωσσικό ζήτημα δημιουργήθηκε, επειδή η Ελλάδα ήταν μέχρι το 1821 ήτα υπόδουλε στους Οθωμανούς Τούρκους και προ αυτού η Ελληνική γλώσσα ήταν υπό διωγμό ή δε μιλιόταν παντού ίδια με συνέπεια πολλές λέξεις της να έχουν αντικατασταθεί με ξένες κ.α.

Δημοτική λέγεται η μορφή της Ελληνικής Γλώσσας που προήλθε φυσιολογικά από την αρχαία ελληνική γλώσσα σε αντίθεση με τη λόγια αρχαϊζουσα καθαρεύουσα, που υπήρχε πιο πριν

Μετά την απελευθέρωση της Ελλάδος οι Έλληνες λόγιοι άρχισαν να επαναφέρουν, κατά το δυνατόν, την αρχαία Ελληνική

γλώσσα, αποτέλεσμά της οποίας ήταν η καλούμενη Καθαρεύουσα Ελληνική Γλώσσα, η οποία ονομάστηκε έτσι, επειδή είχε προκύψει από εκκαθάριση των ξένων λέξεων και αντικατάσταση αυτών με ελληνικές, αρχαίες ή νεόπλαστες. Σκοπός της Καθαρεύουσας Ελληνικής Γλώσσας ήταν η Ελληνική Γλώσσα να «καθαρισθεί» (καθαρός), από το πλήθος των ξένων λέξεων που υπήρχαν σ' αυτήν (τουρκικών, βενετσιάνικων κ.α.), καθώς και από άλλα γλωσσικά στοιχεία. ...

Το γλωσσικό ζήτημα στην Ελλάδα κράτησε για πάρα πολλά χρόνια, επειδή από τη μια υπήρχαν οι φανατικοί οπαδοί της καθαρεύουσας που δεν ήθελαν τη δημοτική γλώσσα και από την άλλη υπήρχαν οι φανατικοί οπαδοί της δημοτικής που δεν ήθελαν την καθαρεύουσα, είτε επειδή και δεν την καταλάβαιναν είτε επειδή δεν ήταν εύκολο να τη μάθουν.

Τελικά το γλωσσικό ζήτημα στην Ελλάδα τακτοποιήθηκε με την καθιέρωση το 1974 της Νεοελληνικής γλώσσας (λεξιλογίου, σύνταξης, κλίσης...), όπως αυτή υποδεικνύονταν με εγκυκλίους και τη σχολική Γραμματική Νεοελληνικής Γλώσσας του Μανόλη Τριανταφυλλίδη που δημιουργήθηκε τότε. Ειδικότερα στο νεοελληνικό κράτος που γεννήθηκε από την επανάσταση του 1821 επικράτησε η καθαρεύουσα ως επίσημη εθνική γλώσσα. Θα χρειαστούν οι μακρόχρονοι αγώνες του δημοτικιστικού κινήματος για να κερδίσει έδαφος η δημοτική, πρώτα στη λογοτεχνία, και να αναγνωριστεί επίσημα μόνο το 1976. Η κατάληξη της μακρόχρονης αυτής γλωσσικής διαμάχης ήταν η σημερινή κοινή νέα ελληνική. Βασικό εργαλείο της είναι το έργο του Μανόλη Τριανταφυλλίδη που ονομάζεται Νεοελληνική γραμματική (της δημοτικής) του 1941.

Η Νέα Ελληνική που χρησιμοποιείται σήμερα, αποτελείται από συνένωση στοιχείων της δημοτικής και της καθαρεύουσας και βρίσκεται κοντά στην Ελληνιστική Κοινή των χρόνων του Χριστού.

Σημειώνεται ότι:

1) Λέγεται ότι το ελληνικό γλωσσικό ζήτημα δημιουργήθηκε, επειδή η κάθε ανθρώπινη γλώσσα είναι σαν ένας ζωντανός οργανισμός που από καιρό σε καιρό αλλάζει προκειμένου να βελτιωθεί, δηλαδή από τη μια να κάνει αναδιοργάνωση – απλούστευση της σύνταξής της και από την άλλη την αναδιοργάνωση – απλούστευση της μορφής πολλών λέξεων για λόγους ευστομίας και απλούστευσης (οι λέξεις να γίνουν πιο εύκολες και πιο εύφωνες στην προφορά), κάτι που δεν είναι αληθές. Η αλήθεια είναι ότι η αιτία για αυτό είναι αυτή που είδαμε πιο πριν. Απλά στο χρόνο κάθε γλώσσα αλλάζει προκειμένου να βελτιώνεται και καλύπτει τις κατά καιρούς ανάγκες της

2) Η ευστομία – απλούστευση ή άλλως διάπλαση των λέξεων γίνεται με τα καλούμενα φθογγικά πάθη, ήτοι είτε με αλλαγή καταλήξεων, και δημιουργώντας δικές της κ.α.) ή για να γίνει πιο απλή

κ.τ.λ., πρβ π.χ.: *οικοκυρά* > *νοικοκυρά*, *εις τας Αθήνας* > *στην Αθήνα*, *κουβέρνο* > *Κυβέρνηση*.....

2. Η ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΠΛΟΤΥΠΙΑ

Διγλωσσία λέγεται το να υπάρχουν σε μια γλώσσα λέξεις και γλωσσικά στοιχεία (ιδιωματισμοί κ.α.) από δυο ή περισσότερες άλλες γλώσσες . Για παράδειγμα να υπάρχουν λέξεις που άλλες να είναι από την Ελληνική γλώσσα και άλλες από την Τούρκικη γλώσσα ή να υπάρχουν λέξεις που άλλες να είναι με τη μορφή της αρχαίας ελληνικής και άλλες με τη μορφή της νέας ελληνικής (δημοτικής).

Η διγλωσσία (η ανάμεικτη γλώσσα) δεν επιτρέπεται είτε για νοηματικούς λόγους (χρησιμοποιώντας αρχαίες ή τοπικές λέξεις στο λόγο μας πιθανόν να μην τις γνωρίζουν οι άλλοι) είτε για αισθητικούς λόγους (έτσι φαίνεται ότι παραποιούμε ή δεν γνωρίζουμε καλά τη γλώσσα μας).

Διπλοτυπία έχουμε, όταν μια λέξη λέγεται με δυο ή περισσότερες διαφορετικές μορφές, δηλαδή καταλήξεις στην αυτήν πτώση, π.χ. *Ελλάς* & *Ελλάδα*, για τα πτωτικά ή στο αυτό πρόσωπο για τα ρήματα, π.χ. *λες* & *λέγεις*. Η διπλοτυπία οφείλεται στην ανάμειξη αρχαίων και νέων τύπων, καθώς και στην ανάμειξη τύπων της κοινής γλώσσας με κάποιας τοπικής διαλέκτου, επομένως στην ουσία είναι και αυτή διγλωσσία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Το παρόν βιβλίο είναι μια πρωτότυπη μελέτη, η οποία βασίζεται αποκλειστικά και μόνο σε επίσημες πηγές, αρχαίες και νέες, των οποίων τα ονόματα αναφέρονται εντός του βιβλίου, εκεί όπου αναφέρονται και τα λεγόμενά τους.

ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ:

Ο συγγραφέας Αδαμάντιος (Μάκης) Γ. Κρασανάκης έχει γράψει πάρα πολλές μελέτες και άρθρα, που έχουν δημοσιευτεί στις Κρητικές και Αθηναϊκές εφημερίδες, καθώς και πάρα πολλά άλλα βιβλία, όπως τα εξής:

1. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
2. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΡΑΦΗΣ)
3. Η ΝΑΥΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ
4. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
5. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗ
6. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ: ΜΑΝΤΙΝΑΔΑ, ΚΑΝΤΑΔΑ, ΡΙΜΑ, ΡΙΖΙΤΙΚΟ, ΑΜΑΝΕΣ ΚΛΠ
7. Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
8. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ (ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΟΦΟΡΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ)
9. Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
10. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ (ΕΙΔΗ ΚΛΠ)
11. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
12. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΘΕΩΝ
13. ΟΙΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ (ΙΣΤΟΡΙΑ, ΕΙΔΗ ΠΟΤΩΝ ΚΛΠ)
14. Η ΑΘΗΝΑ (ΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΙΔΡΥΣΗ, ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΠ)
15. Η ΘΗΒΑ (ΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΙΔΡΥΣΗ ΚΛΠ)
16. Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (ΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΙΣΤΟΡΙΑ, ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΚΛΠ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ)
17. Η ΣΠΑΡΤΗ (ΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΙΔΡΥΣΗ, ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΠ)
18. Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ)
19. Ο ΚΡΗΤΑΓΕΝΗΣ ΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΡΟ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ
20. ΟΙ ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ
21. ΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ-ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΝΟΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ
22. Η ΜΙΝΩΙΚΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ
23. Ο ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ (ΙΔΡΥΣΗ, ΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΔΗΜΟΙ ΚΛΠ)
24. ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
25. ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ – ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΝΟΗΣΗ
26. ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ (ΕΙΔΗ, ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΚΛΠ),
27. ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Α.Γ. ΚΡΑΣΑΝΑΚΗ: ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

28. ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ, ΑΝΘΡΩΠΟΘΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΡΕΑΤΟΦΑΓΙΑΣ
29. ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΝΤΕΙΑΣ
30. ΨΕΥΔΗ ΠΟΥ ΛΕΓΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ
31. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ: (ΔΥΣΛΕΞΙΑ, ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ κ.α.).
32. ΘΡΗΣΚΕΙΑ: ΤΙ ΕΝΑΙ ΘΕΟΣ, ΨΥΧΗ, ΑΔΗΣ ΚΑΙ Η ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥΣ Ή ΟΧΙ
33. Η ΚΙΘΑΡΑ, Η ΛΥΡΑ ΚΑΙ Ο ΑΥΛΟΣΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΝΟΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΚΡΗΤΕΣ
34. Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΙΣΤΙΩΝ ΚΑΙ ΜΥΛΟΥ (ΥΔΡΑΛΕΤΗ, ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΥ κ.α.).
35. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙ ΛΑΘΟΣ